

y tincer

PRIS 75c | Rhif 392 | HYDREF 2016

Mêl lleol

t.9

Sion
a Huw

t.11

Mabli
Tudur

t.7

Tractors! Tractors! Tractors!

Ysgol Rhydypennau - Nia Gore gafodd y syniad o wneud rhywbeth newydd i godi arian i Gymdeithas Rhieni Athrawon Ysgol Rhydypennau. Trefnwyd taith dractorau o 20 milltir o amgylch y wlad - rhwng raffl a 42 o dractorau wedi cymryd rhan casglwyd £1,300. Da iawn Nia!
Lluniau: Iestyn Hughes

Penrhyn-coch - Y Cyngorydd Dai Mason yn cychwyn Taith Dractorau Penrhyn-coch.

Dafydd Thomas, Eisteddfa Gurig, yn cludo Aneurin Rowlands a Steffan Thomas. Gweler t.19 am fwy o hanes.

y tincer

Sefydlwyd Medi 1977
Aelod o Fforwm Papurau Bro Ceredigion

ISSN 0963-925X

GOLYGYDD – Ceris Gruffudd
Rhos Helyg, 23 Maesyrefail, Penrhyn-coch
☎ 828017 | YTincer@googlemail.com

TEIPYDD – Iona Bailey
CYSODYDD – Elgan Griffiths ☎ 627916
GADEIRYDD A THREFNYDD CYFEILLION
Y TINCER – Bethan Bebb
Penpistyll, Cwmbrwyno, Goginan ☎ 880228

IS-GADEIRYDD – Richard Owen,
31 Glan Ceulan, Penrhyn-coch ☎ 820168

YSGRIFENNYDD – Anwen Pierce
3 Bryn Meillion, Bow Street ☎ 828337

TRYSORYDD – Hedydd Cunningham
Tyddyn-Pen-y-Gaer, Llandre, Aberystwyth
☎ 820652 hedyddcunningham@live.co.uk

HYSBYSEBION – Cysyllter â'r Trysorydd

LLUNIAU – Peter Henley
Dôleglur, Bow Street ☎ 828173

TASG Y TINCER – Anwen Pierce
TREFNYDD GWERTHIANT – Lila Piette
Llys Hedd, Bow Street ☎ 820223

ABER-FFRWD A CHWMRHEIDOL
Mrs Beti Daniel
Glyn Rheidol ☎ 880 691

Y BORTH – Grace Bailey, Pencarreg,
Stryd Fawr, Y Borth ☎ 871462

BOW STREET
Mrs Mair Lewis, 40 Maes Ceiro ☎ 828 102

Lynn Phillips, 1 Cae'r Odyn ☎ 820 908

Anwen Pierce, 3 Bryn Meillion ☎ 828 337

Maria Owen, Gerddi Gleision ☎ 822074

CAPEL BANGOR / PEN-LLWYN
Mrs Aeronwy Lewis
Rheidol Banc, Blaengeuffordd ☎ 880 645

CAPEL MADOG, CEFN-LLWYD A CAPEL DEWI
Eirian Hughes, Lluest Fach ☎ 880 335

Elwyna Davies, Tyncwm ☎ 880 275

Dei Evans, Fferm Fronfraith, Comins-coch
☎ 623 660

DÔL-Y-BONT
Mrs Llinos Evans – Dôlwerdd ☎ 871 615

DOLAU
Mrs Margaret Rees – Seintwar ☎ 828 309

GOGINAN
Mrs Bethan Bebb
Penpistyll, Cwmbrwyno ☎ 880 228

LLANDRE
Mrs Nans Morgan
Dolgwail, Llandre ☎ 828 487

PENRHYN-COCH
Mairwen Jones – 7 Tan-y-berth ☎ 820 642

TREFEURIG
Mrs Edwina Davies
Darren Villa, Pen-bont Rhydybeddau ☎ 828 296

dyddiadur

Rhifyn Tachwedd
Deunydd i law: Tachwedd 4. Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 16

HYDREF 19 Nos Fercher Balchder Bro – dathlu llwyddiant tri o’n llenorion – ym Methlehem, Llandre am 7.30

HYDREF 20 Nos Iau Dana Edwards yn sôn am ei nofel *Pam?* Cymdeithas y Penrhyn yn festri Horeb, Penrhyn-coch am 7.30 SYLWER Y CYNHELIR Y NOSON HON AR NOS IAU

HYDREF 21 Nos Wener ‘Talentau’r Fro’, yng ngofal Rhodri a Cêt Morgan, Glanfred. Cymdeithas Lenyddol y Garn, noson agoriadol yn y festri am 7.30.

HYDREF 25 Nos Fawrth Cwrdd diolchgarwch Capel Madog am 6.30 Pregethwr gwadd: Y Parchg Carwyn Arthur, Tregaron

HYDREF 27 a 29 Nos Iau a Dydd Sadwrn Eisteddfod Sir CFFI Ceredigion ym Mhafiliwn Pontrhydfendigaid

HYDREF 29 Nos Sadwrn Cofiwch droi y clociau awr yn ôl!

TACHWEDD 2 Nos Fercher Stomp Llyfrau gyda thimau o bedwar papur bro ardal Aberystwyth ym Morlan, Aberystwyth am 7.30

TACHWEDD 4 Nos Wener Noson lansio Cymru i bawb. ym Morlan, Aberystwyth am 7.30 @cymruibawb cymruibawb.cymru

TACHWEDD 4 Nos Wener Cyngerdd Mawreddog yn Ysgol Bro Teifi am 7.30 i gyhoeddi bod yr Ŵyl Gerdd Dant yn Llandysul yn 2017 gyda Côr y Wiber, Catrin Aur, Fortza, Elen Morgan, Dawnsywyr Talog a Chôr Bro Teifi;

arweinydd: Iwan Griffiths. Tocynnau: £10 i oedolion, £5 i blant 16 oed ac iau.

TACHWEDD 5 Nos Sadwrn Noson yng nghwmni John ac Alun a Wil Tân yn Llety Parc am 8.00 Mynediad drwy docyn £10 ar gael o Westy Llety Parc neu gan Megan Jones 01970 612768. Yr elw tuag at Ambiwylans Awyr Cymru

TACHWEDD 10 Nos Iau Dyfodol Cymru ar ôl Brexit – trafodaeth yn Neuadd Rhydypennau am 7.30. Noson wedi’i threfnu gan gangen Plaid Cymru, Rhydypennau. Manylion pellach yn y rhifyn nesa. Croeso cynnes i bawb.

TACHWEDD 16 Nos Fercher Naomi Jones o Barc Cenedlaethol Eryri “Hedd Wyn a’r Ysgwrn” Cymdeithas y Penrhyn yn festri Horeb, Penrhyn-coch am 7.30

TACHWEDD 17 Nos Iau Goleuadau coeden Nadolig yr Exchange Stores, Capel Bangor, yn cael eu troi ymlaen – mins peis, gwin twym ac adloniant. Croeso i bawb – o 5.00 ymlaen.

TACHWEDD 18 Dydd Gwener Diwrnod Plant Mewn Angen

TACHWEDD 18 Nos Wener Bingo yn Neuadd yr Eglwys, Penrhyn-coch am 7.00

TACHWEDD 18 Nos Wener ‘Noson o Bictiwr’, yng nghwmni Wynne Mel, Canolfan y Morlan, Aberystwyth. Cymdeithas Lenyddol y Garn, am 7.30.

Cyhoeddir y Tincer yn fisol o Fedi i Mehefin gan Bwyllgor y Tincer. Argreffir gan y Lolfa, Tal-y-bont. Nid yw’r Pwyllgor o angenrheidrwydd yn cytuno ag unrhyw farn a fynegir yn y papur hwn. Dylid cyfeirio unrhyw newyddion i’ch gohebydd lleol neu i’r Golygydd, ac unrhyw lythyr neu ddatganiad i’r wasg i’r Golygydd.

Y mae pawb sy’n ymwneud â’r Tincer yn gwneud hynny’n wirfoddol ac yn ddi-dâl er budd y gymuned leol. Nhw fel unigolion sy’n derbyn pob risg a chyfrifoldeb (cyfreithiol ac fel arall) gan dderbyn mai ar y telerau hynny y maent yn cyfrannu at y papur a’i ddosbarthiad.

CYFEILLION Y TINCER

Dyma fanylion enillwyr Cyfeillion y Tincer mis Medi 2016

£25 (Rhif 234) Nerys Hughes,
Bodhywel, Bow Street

£15 (Rhif 280) Gwenan Davies,
48 Ger-y-llan, Penrhyn-coch

£10 (Rhif 222) Dinah Henley,
Dôl Eglur, Bow Street

Fe dynnwyd y rhifau buddugol gan aelodau o'r tim dosbarthu yn festri Bethlehem, Llandre pnawn Mercher Medi 14.

Cyfarfod Blynyddol y Tincer

Cynhaliwyd Cyfarfod Blynyddol y Tincer nos Fawrth Medi 20 ym Methlehem, Llandre, dan gadeiryddiaeth Bethan Bebb, Goginan. Darllenwyd cofnodion y llynedd a'u derbyn. Cafwyd adroddiadau gan y Cadeirydd, Golygydd a'r Trysorydd, ac am Gyfeillion y Tincer, Dosbarthu a gwerthiant, y Tincer trwy'r post a Hysbysebion. Talodd y Cadeirydd deyrnged i Elin Hefin, y cyn gadeirydd sydd wedi gadael yr ardal am Gaerdydd a dymunwyd yn dda iddi yn ei hardal newydd. Derbyniwyd y cyfrifon. Roedd yn dda gweld fod sefyllfa ariannol y papur yn iach ond atgoffwyd y rhai oedd yn bresennol ein bod yn ddibynol ar grantiau cenedlaethol a chyfraniadau geir gan Gynghorau Cymuned, sefydliadau eraill ac unigolion i gynnal y papur. Roedd angen gohebydd newydd yn y Borth ac awgrymwyd rhai enwau.

Etholwyd y canlynol fel swyddogion am 2016/7.

Cadeirydd: Bethan Bebb, Goginan

Is-Gadeirydd: Richard Owen, Penrhyn-coch

Ysgrifennydd: Anwen Pierce, Bow Street

Trysorydd: Hedydd Cunningham,

Llandre

Golygydd: Ceris Gruffudd,

Penrhyn-coch

Trefnydd Gwerthiant: Lila Piette,

Bow Street

Atgoffwyd y rhai oedd yn bresennol y byddai rhifyn Mehefin 2017 yn 400fed rhifyn.

Ers y Cyfarfod cytunodd Grace Bailey, Pencarreg, Stryd Fawr, Y Borth. Ffôn 871462 fod yn ohebydd yn y pentref – diolch yn fawr iddi.

30 MLYNEDD YN OL

Tim Adran Ysgol Rhydypennau, Pencampwyr Chwaraeon Potes Cylch Aberystwyth. O'r chwith i'r dde: cefn - Wyn Williams, Dylan Petché, Aled Rees, Guto Maelgwyn a Darren Wilson. Blaen: Mair Bowen, Bethan Faithfull, Manon Mason (Capten), Rachel Taylor a Ffion Davies. (O'r Tincer Hydref 1986)

Cyfrif Cymraeg i gefnogwyr Everton!

Dechreuwyd cyfrif trydar i gefnogwyr Everton yn y Gymraeg. Soniwch wrth eich ffrindiau – dilynwch gyfrif @EvertonCymru.

Cystadleuaeth Arbennig i Ddathlu Pen-blwydd Eisteddfod Calan Mai Morlan Aberystwyth a'r Cylch yn 5 oed!

Annwyl gyfaill

Mae pwyllgor Eisteddfod Calan Mai yn gwahodd pobl yr ardal (mae'r dalgylch fel un Ysgol Penweddig) i ddylunio llun i'w ddefnyddio ar glawr rhaglen eisteddfod 2017. Efallai bydd ystyried y canlynol yn help i sbarduno syniad: dathlu 5 oed; Aberystwyth; canu/dawnsio/llefaru/chwarae offerynnau. Wrth gwrs mae yna bosibiliadau lu eraill! Cynigir gwobr o £20 ac mae'r gystadleuaeth yn agored i bob oed.

Lluniau i law erbyn 1 Rhagfyr ar y man pellach - un ai drwy'r e-bost: aberystwyth@steddfota.org neu trwy law Dana Edwards, Cilmeri, Ffordd Ddewi, Aberystwyth SY23 1EU.

Gan edrych ymlaen at eich cwmni ar noson yr eisteddfod, 3ydd o Fai 2017.

Yn gywir

Dana Edwards

Cydlunydd yr Eisteddfod

Clwb Ieuencid Cristnogol

– rhan o fenter gydenwadol eglwysi Gogledd Ceredigion

27 Hydref 6.00-7.00 bl. 4/5/6; 7.00-8.00 bl. 7 ac i fyny

Neuadd Rhydypennau
gyda Zoe Jones a Derfel Reynolds

3 Tachwedd 6.00-7.00, bl. 4/5/6; 7.00-8.00 bl. 7 ac i fyny

Neuadd Rhydypennau
gyda Zoe Jones a Derfel Reynolds

17 Tachwedd 6.00-7.00 bl. 4/5/6; 7.00-8.00 bl. 7 ac i fyny

Neuadd Rhydypennau
gyda Zoe Glynne Jones a Derfel Reynolds
Cyswllt: ZoeGlynneJones34@gmail.com
01970-611516 neu 07584411524
fb Menter Gobaith

Y Parchedig Wyn Rhys Morris

berwynfa@btinternet.com

Croeso i bawb o flwyddyn 4 i fyny.

Rhoddion

Cydnabyddir yn ddiolchgar y rhoddion isod. Croesewir pob cyfraniad boed gan unigolyn, gymdeithas neu gyngor.

John Ifor Jones, Penrhyn-coch £25

Janice Petché, Caerfyrddin £18

Mervyn a Sue Hughes, Penrhyn-coch £10

CAPEL BANGOR / PEN-LLWYN

Suliau Pen-llwyn

Hydref
23 5.00 Bugail
30 5.00 R.E. Humphreys

Tachwedd

6 10.00 Huw Roderick
13 10.00 Bugail
20 Dyffryn – 5.00 Elwyn Pryse
27 10.00 John Tudno Williams

Merched y Wawr

Cynhaliwyd cyfarfod misol cangen Melindwr Merched y Wawr nos Fawrth y pedwerydd o Hydref. Gyda tywydd braf tebycach i haf na hydref daeth 19 aelod - yn cynnwys un aelod newydd - i ymweld â Eglwys Hanesyddol Llanbadarn Fawr. Croeshawyd gan y Parchedig Hywel Jones cyn offeiriad yr eglwys. Rhoddwyd cyflwyniad hanesyddol i'r hen adeilad hardd yma sydd yn dathlu 1500 mlynedd y flwyddyn nesaf ers i Sant Padarn gyrraedd Gogledd Ceredigion. Roedd yn blwyf mawr iawn yn ymestyn o'r afon Rheidol draw i Glarach ac i Eglwys-fach, yn cynnwys 240 milltir sgwâr. To gwellt oedd ar yr eglwys Geltaidd syml pryd daeth Sant Padarn o Lydaw gyda'i genhadon i sefydlu Mynachlog yn yr ail hanner o'r chweched ganrif.

Mae gan yr eglwys heddiw ddeg cloch yn y tŵr, mwy nac unrhyw eglwys yn y rhan yma o'r Sir. Tynnwyd sylw at y ffenestri lliw hyfryd - yn enwedig un arbennig gan John Petts i goffau bywyd a gwaith cerddorol dyn enwog y plwyf sef yr Athro Ian Parrot.

Cyn gorffen cafwyd cyfle i weld yr arddangosfa yn lleoliad capel y dref gynt. Cyn ymadael rhoddwyd y diolchiadau gan ein llywydd, Angharad Jones. Rhoddwyd cyfraniad hefyd at gronfa gwaith cynnal a chadw hen gloc yr eglwys. Aethpwyd i gael paned i Llety Parc ac yna dal lan a newyddion y Mudiad a'r Gangen. Heulwen Lewis oedd yn llwyddiannus yn ennill y raffl.

Swydd newydd

Dymuniadau da i Mrs Shan Williams, Brynrheidol, ar ei swydd newydd yn y Brifysgol.

Pen blwydd Arbennig

Longyfarchiadau a Phen blwydd Hapus i Mr Glyndwr Davies, gynt o 7 Dolypandy, sy'n dathlu ei ben blwydd yn 90 ar y pedwerydd ar hugain o'r mis hwn. Mwynhewch eich diwrnod Glyndwr.

Ysbyty

Mae Mrs Bowen, Glynorig, yn yr ysbyty ers llawer wythnos bellach. Dymuniadau da iddi am wellhad buan iawn.

Llyfr Newydd

Pob dymuniad gorau ar werthiant y llyfr a ysgrifennwyd gan Mrs Sharon Marie Jones, Bronallt, a lansiwyd yn Waterstones ddydd Sadwrn 1af Hydref. Bu Sharon yn arwyddo y llyfr *Grace - Ella* yn y siop am oriau y dydd hwnnw. Mae'r gyfrol yn stori ddiddorol a chyffrous i blant. Ewch allan i'w brynu.

Siop i'r Gymuned

Yn ystod yr haf mae siop Exchange wedi mynd o nerth i nerth. Gallwch fentro pa beth bynnag bo'r angen, fe fydd yno, o nwyddau i bapur dyddiol. Ac mae y *Tincer* ar werth yno hefyd!

Fe gofiwch i'r siop gael ei hail agor yn swyddogol gan y Cynghorydd

Rhodri Davies ar Fawrth 23ain wedi 23 o flynyddoedd. Tybed a oedd unrhyw arwyddocâd!!

Mae Mr a Mrs Hughes yn brysur iawn saith niwrnod yr wythnos, yn dechrau yn gynnar yn y bore yn coganio bacwn a ŵy, ac arall i rai sy'n pasio drwy'r pentref ac yn wir i lawer o'r bobl leol. Mae y gwasanaeth hwn yn boblogaidd iawn, ac i'r benywod mae y cacennau cartref hyfryd yn ein gwneud yn ddiog!

Mae yna bob amser groeso, ac mae yn le hyfryd i'r gymuned gyfan ddod i adnabod trigolion eu pentref.

Mae rhai ohonom yn cofio yr hen Exchange, gydag Isaac Lewis tu ôl i'r cownter pren hwnnw, a Jim y mab yn cario sachau o fwyd anifeiliaid ar ei gefn o'r storws wrth ochr y siop, y becws ar waelod yr ale, a'r pwmpiau petrol y tu allan. Anodd amgyffred fod yr adeilad dros ganmlwydd oed, nawr yn stôr sydd wedi gwneud cymaint o wahaniaeth i Ben-llwyn a Chapel Bangor.

Dymuna Daniel a Mel ddiolch yn gynnes iawn i'r cwsmeriaid hynny am eu cefnogaeth yn eu menter newydd. Mae pawb meddent wedi bod yn garedig

Hen lun o'r siop

Llun yr hen fan - diolch i Vaughan Griffiths, Bow Street

Llun o'r 1930au - diolch i'r Parchg Ifan Mason Davies

ac yn gymorth mawr i lwyddiant y siop. Maent yn ddiolchgar i'r pentre a'r ardal am gefnogi.

Diolchwn ninnau am eu croeso, a hyderwn y bydd gennym siop leol am flynyddoedd i ddod. Dymuniadau da iddynt i'r dyfodol.

Eleni byddant yn cael coeden Nadolig tu fas i'r siop ac ar nos Iau 17fed o Dachwedd maent yn gwahodd eu cwsmeriaid i ddod i weld goleuadau y goeden yn cael eu troi ymlaen. Mins peis, gwin twym ac adloniant - croeso i bawb o 5pm ymlaen.

Tyncwm Amber a'r Fedal Aur

Longyfarchiadau i Carys Thomas, Llwyn Teg, sy'n un ar ddeg oed o Lifrai iard Tyncwm, Capel Bangor, a fu yn fuddugol mewn cystadlaethau Neidio

Ceffylau yng Nghanolfan David Broom ar benwythnos Gŵyl y Banc yn ddiweddar.

Bu yn cystadlu yng Nghampwriaeth Sioe Neidio i Ieuenctid Prydain Fawr, a daeth adre gyda gwregys a'r fedal aur holl bwysig.

Mae Carys yn gyn ddisgybl Ysgol Pen-llwyn, ac wedi bod yn marchogaeth ers yn ddigon hen i eistedd ar geffyl. Mae ei phoni buddugol "Tyncwm Amber" yn 22 mlwydd oed, ac yn y teulu ers deunaw mlynedd.

Newydd ddechrau mae Carys, yn Ysgol Penweddig, ac yn marchogaeth Amber ers dwy flynedd a hanner. 'Roedd dros 50 mewn nifer yn y gwahanol ddosbarthiadau, a Carys yn fuddugol mewn llawer ohonynt. Enillodd sawl rosette, ond yn fwy pwysig Y Fedal Aur.

Rhaid bod yna orfoleddu a dathlu mawr, penwythnos Gŵyl y Banc hwn. Da iawn Carys ar dy lwyddiant, a phob lwc yn sioeau y dyfodol.

Cydymdeimlad

Cydymdeimlir yn ddiffuant iawn â Katy Hoole, Eithinog, yn dilyn ei phrofedigaeth o golli ei thad-cu yn Y Barri yn ddiweddar.

Creffttau Pennau
*Coffi Boreuol
Byrbrydau Poeth neu Oer
Cinio
Te Prynhawn
Creffttau Ac Anrhegion*

Ar agor saith niwrnod yr wythnos Mehefin, Gorffennaf Awst a Medi

01970 820 050

Pennau

Cymdeithas Brodwaith Cymru

Annwyl Olygydd, Mae Cymdeithas Brodwaith Cymru yn cynnig ysgoloriaeth bob blwyddyn i fyfyrwyr Cymraeg sy'n mynd i goleg i ddilyn cwrs tecstilau. Gall yr ysgoloriaeth olygu hyd at £500 a gellir rhannu os bydd mwy nag un ymgeisydd yn deilwng. Bu nifer o fyfyrwyr yn llwyddiannus yn y gorffennol a phleser oedd cael arddangos peth o'u gwaith ar stondin y Gymdeithas yn yr Eisteddfod Genedlaethol. Disgwylir i'r ymgeiswyr fod yn 18 oed a throsodd.

Amcanion y Gymdeithas yw hyrwyddo brodwaith drwy gyfrwng y Gymraeg, a threfnir darlithoedd, dosbarthiadau ac arddangosfeydd mewn ardaloedd ledled Cymru. Diffinir brodwaith fel unrhyw waith sydd yn addurno gan ddefnyddio edau a nodwydd, a cheir amrywiaeth o dechnegau ar gyfer hyn.

I gael ffurflen gais neu os am fwy o wybodaeth cysylltwch â mi yn y cyfeiriad isod. 16eg Ionawr 2017 yw'r dyddiad cau. Gyda diolch, Yn gywir, Gwyneth Jones (Ysgrifennydd) Feidiog, 12 Maes Tegid, Y Bala. Gwynedd LL23 7BF. 01678 520813 feidiog12@gmail.com

Dilynwch y Tincer ar Trydar @TincerY

Eirian Reynolds,
Tech. S.P.

GWASANAETH IECHYD A DIOGELWCH

Arolygon Diogelwch
Aseidiadau Peryglon
Archwiliadau Damweiniau
Hyfforddiant

01970 820124
07709 505741

MYNACH GARDEN MAINTENANCE

Torri Porfa, Sietynau, Tirlinio a Garddio

Gwasanaeth cyfeillgar a phrisiau rhesymol

Ffoniwch Meirion:
07792 457816
01974 261758

e-bost: mynachhandyman@yahoo.com

R.J. Edwards

Adeiladau Fferm y Cwrt
Cwrt Farm Buildings
Penrhyn-coch

Contractiwr, masnachwr gwair a gwellt
Arbenigwr ar ailhadu Cyflenwi a gwasgaru calch, slag a Fibrophos Lori, turiwr a malwr i'w llogi
Cyflenwi cerrig mán

01970 820149
07980 687475

**D J Evans
Cyfarwyddwyr
Angladdau**

Busnes teuluol gyda dros 60 mlynedd o brofiad

Kairali, Penrhyn-coch SY23 3EQ

Gwasanaeth personol, urddasol gyda chydymdeimlad
Gwasanaeth Pedair Awr ar Hugain
evansfunerals@talk21.com

Aberystwyth 01970 615328
Penrhyn-coch 01970 820249
Machynlleth 01654 700006

Trefnwyr Angladdau

C T Evans

Gwasanaeth Angladdol
Teuluol Cyflawn, wedi
ei arwain yn bersonol gydag
urddas. Capel Gorffwys
Preifat, Gwasanaeth
Dydd a Nos.

01970 820013

gwyn@ct-evans.co.uk

Brongenau, Llandre,
Aberystwyth SY24 5BS

Eich cigydd
lleol

PEN-Y-GARN

FFON 828 447

LLUN: 9-5.30

MAW-SAD 8.00-5.30

Gwerthir ein cynnyrch mewn
rhai siopau lleol

STOMP LLYFRAU (7.30, nos Fercher,
2 Tachwedd): noson llawn hwyl a
thensiwn pan fydd cynrychiolwyr o'r
papurau bro lleol yn ceisio
perswadio'r gynulleidfa i bleidleisio
dros ei ddewis ef/hi o lyfr gorau'r 2
flynedd diwethaf. Dewch i drafod.
Dewch i fwynhau. Dewch i gefnogi
eich papur bro! Mynediad: £3.

PLYGAIN MORLAN (7.30, nos
Fercher, 21 Rhagfyr): Dewch i
ddathlu'r Nadolig yn ein Plygain
draddodiadol. Croeso cynnes i bawb.

Cysylltwch am wybodaeth bellach: 01970-
617996 neu morlan.aber@gmail.com

Morlan, Morfa Mawr, Aberystwyth SY23 2HH
01970-617996; morlan.aber@gmail.com; @CanolfanMorlan

ABER-FFRWD A CHWMRHEIDOL

Capel Llwyn-y-groes
Cynhaliwyd ein Cwrdd Diolchgarwech eleni eto gyda Mrs. Iola Alban, Llanilar, yn gwasanaethu. 'Roedd yn hyfryd i weld y Capel yn gyffyrddus lawn gyda nifer o aelodau o'r Eglwys a Chapeli cyfagos wedi ymuno â ni. Diolch i Delyth Davies, Maencrannog, am fod mor barod i chwarae yr organ ac i bawb a fu yn glanhau ac yn addurno y Capel ar gyfer yr achlysur. Diolch o galon.

Canolfan Marchogaeth Rheidol
Nos Sadwrn olaf mis Medi dathlodd Canolfan Marchogaeth Rheidol dau ddeg pump mlynedd o fodolaeth.

Daeth rhai cannoedd o bobl a phlant ynghyd i fwynhau noson o farbeciwr, adloniant i'r plant (a rhai hŷn), raffl ac occiwn ynghyd â band lleol. Cafwyd noson i'w chofio ac mae elw'r noson tua £5000.00 yn mynd i gael ei rannu rhwng Sioe Capel Bangor a Marchogaeth i Blant Anabl. Diolch i Iola, ei theulu, staff y Ganolfan, pwyllgor Sioe Capel Bangor a gofawyr Marchogaeth i Blant Anabl am gydweithio i wneud y noson yn un mor llwyddiannus.

Llwyddiant yn Sioe Geffylau y Flwyddyn
Llongyfarchiadau i Dafydd a Sian Morris, Neuadd Parc, ar eu llwyddiant yn cyrraedd

Sioe Geffylau y Flwyddyn yn Birmingham ddechrau y mis gyda eu march AdranC. Dyma yr ail dro iddynt gyrraedd y pinacel yma yn y blynyddoedd diwethaf. Dipyn o gamp yn wir!

Graddio
Llongyfarchiadau i Gethin Morgan, wyr Meriel a'r diweddar Vivian Morgan, Is y Coed, ar ennill gradd mewn daearyddiaeth o Brifysgol Abertawe. Dymuniadau gorau i'r dyfodol.

DÔL-Y-BONT

Yn gwella
Rydym yn falch o weld Mrs. Primrose Watkin, Pen-y-bont, o gwmpas eto ar ôl bod yn Ysbyty Bron-glais am ychydig ddechrau'r mis.

Gwobrwyo
Llongyfarchiadau i Gareth Hughes, Y Warren, ar gael ei wobrwyo am ei holl waith caled a'i ymroddiad i Glwb y Llewod Aberystwyth.

Pen-blwydd hapus
Pen blwydd hapus i Rachel Rowlands, Brynlllys, ddathlodd ben blwydd arbennig ar 15 Hydref.

Cyngor Cymuned Melindwr

Cyfarfu'r cyngor ar Nos Iau, Medi 15 am 7.30. Roedd y cynghorydd Jean Watson yn y gadair ac am ein bod heb glerc fe wnaeth y Cynghorydd Eluned Lewis gymeryd y munudau.

Croesawyd pawb yn ôl ar ôl y toriad dros fis Awst ac aethpwyd ymlaen i drafod yr eitemau canlynol.

Diffibrilwyr Adroddwyd eu bod wedi cyrraedd ac yn nawr rhaid trefnu noswaith o hyfforddiant sydd yn gyfleus i bawb.

Pont Rhiwarthen. Roedd rhai aelodau o'r cyngor cymuned wedi mynychu pwyllgor ar y safle gydag aelodau busnesau lleol a chynrychiolydd o'r Cyngor Sir. Siomedig oeddynt yn teimlo fod y Cyngor Sir yn

ymateb mor araf i bryderon y cyhoedd. Roedd wedi cael ei ddweud y byddai mannau pasio yn cael eu creu ar hyd y lôn gefn o Glanyrafon ond hyd yn hyn nid ydynt wedi cysylltu gyda'r tirfeddianwyr i drefnu dim. Rhaid cofio hefyd fod y lôn yma yn cael ei hysbysu fel lôn beiciau ac yn awr gyda chymaint o drafnidiaeth ychwanegol mae yn beryglus iddynt.

Hysbyswyd nad ydyw'r sedd wag wedi ei llenwi felly os oes unrhyw un yn gwybod am berson â diddordeb croeso iddynt rhoi ei enw ymlaen.

Penderfynnwyd hysbysu swydd y clerc yn y *Ddolen a'r Tincer* a nodi y dyddiad cau fel Tachwedd 4. Terfynwyd y pwyllgor am 8.45.

Cysyllter â'r trysoedd os am hysbysebu
hedyddcunningham@live.co.uk

GOGINAN

Newid Aelwyd

Pob lwc i Andrew, Elaine a Manon Davies, Gilfach Glyd wrth iddynt symud o'r ardal i ymgartrefu yn Aberystwyth .

Dyweddïo

Llongyfarchiadau i Karen Price, Troedrhiw ar ei dyweddïad i Daf Roberts o Dalyllychau.

Cwrdd Diolchgarwch

Cynhaliwyd y gwasanaeth diolchgarwch ar Nos Wener, Hydref y seithfed. Cafwyd pregeth amserol a diddorol gan Beti Griffiths. Pregeth yn seiliedig ar adnodau o Bennod 4, Efengyl Marc, dameg yr heuwr.

Addurnwyd y capel yn hardd iawn, fel arfer, gan Eirlys Davies, Brynmeillion. Gwledd i'r llygaid. Chwaraewyd yr organ gan Mair Jones, Coedlan.

Rhoddwyd croeso cynnes gan Arwyn Roberts, Penbryn, i nifer o ffrindiau o eglwysi cyfagos. Braf yw gweld Arwyn wedi gwella ar ôl triniaeth i'w benglin.

Noson gartrefol a bendithiol.

Mabli

Allwch chi ddim peidio a sylwi ar enw Mabli Tudur y misoedd diwethaf. Bu un o'i chaneuon – 'Temtasiwn' – yn drac yr wythnos ar BBC Radio Cymru diwedd Awst, ac roedd yn canu yng nghyngerdd 'Cofio Aberfan' nos Sadwrn yr 8fed o Hydref yng Nghanolfan y Mileniwm lle canodd gyfieithiad Hywel Gwynfryn o 'I Find Your Love' gan Beth Nielsen Chapman. Cyn hynny bu mewn gweithdai gyda Connie Fisher ac roedd yn aelod o gast yr Urdd o Les Miserables llynedd hefyd yng Nghanolfan y Mileniwm. Merch ifanc hynod brysur!

Ac mae mwy i ddod i'r ferch ddawnus 18 oed sydd yn ddisgybl yn Ysgol Gyfun Gymraeg Plasmawr, Caerdydd. Bydd i'w gweld mewn ffilm

farddol am Aberfan ar y teledu ac erbyn y cyhoeddir y rhifyn yma o'r *Tincer* bydd wedi hedfan efo criw yr Urdd 2016 i Batagonia lle bydd cyfle i gynulleidfa wahanol werthfawrogi ei doniau.

Mae cysylltiad lleol gan fod Mabli yn ferch i Huw Tudur – mab y diweddar Eirlys a Meirion Davies, gynt o Goginan. Mae'n byw gyda'i mam yng Nghreigiau a'i thad ym Mhen-y-bont.

O gofio i'w mam – Catrin Brooks – fod yn gantores efo y grŵp Catsgam - ac roedd Meirion yn perfformio yn aml yn gerddorol – gyda Chôr Cantre'r Gwaelod, fel aelod o bedwarawd ac o barti noson lawen y Llyfrgell Genedlaethol ac fel unigolyn yn canu alawon gwerin. Toes ryfedd iddi fod cystal perfformwraig! Bu ei llysdad hefyd – Chris Lewis - yn gitarydd i'r grŵp Jess ac ef fydd yn cyfeilio iddi – fel yng Nghanolfan y Mileniwm yn ddiweddar.

Bydd y ffilm "The Green Hollow" i'w gweld ar BBC 1 a BBC Four mis nesaf. Daeth actorion lu o Gymru at ei gilydd yn y rhaglen hon a ddisgrifir fel ffilm-gerdd 60-munud gan y bardd, nofelydd a dramodydd Owen Sheers sydd wedi ennill llu o wobrau. Mae y cynhyrchiad yn tynnu ar gyfweiliadau gyda rhai o roesodd, rhieni a rhai fu ynghlwm yn yr achub – llawer ohonynt yn siarad am y tro cyntaf am eu profiadau ac yn ymddangos bydd ymhlith eraill Michael Sheen, Jonathan Pryce, Dame Siân Phillips, Eve Myles ac Iwan Rheon.

Haf nesaf bydd yn lansio ei EP cyntaf ac mae ganddi gynlluniau i wneud hynny deirgwaith! Yng Ngheredigion fydd y prif un – yng Ngŵyl Nôl a Mlaen yn Llangrannog, un arall ym Mhen-y-bont ar Ogwr lle mae'n byw efo'i thad a bydd y trydydd yn Ysgol Plasmawr, Caerdydd. Gwylwch y gofod!

Mabli Tudur

Ymwelwyr o Awstralia

Fel nodwyd yn rhifyn Medi o'r *Tincer* daeth y Parchg Ddr John McIntosh i'r gwasanaeth boreuol yn Eglwys Penrhyn-coch ar 25 Medi i roi ychydig o hanes David J. Davies (1879-1935), gŵr a aned ym Mhantgwyn, Bont-goch, ac a aeth ymlaen i fod yn brifathro dylanwadol ar Goleg Diwinyddol mwyaf Awstralia, sef Moore College, Sydney. Gadawodd Davies ardal Elerch pan oedd yn blentyn ifanc iawn.

Ar ôl cinio yn y Ficedy gyda'r Parch Lyn Lewis Dafis, cafodd John, ei wraig

Diane, a'i chwaer Jean gyfle i ymweld â Bont-goch am y tro cyntaf. Gwelwyd yr ysgol lle bu tad D. J. Davies yn brifathro am gyfnod byr, cyn ymweld ag Eglwys St. Pedr, lle cafodd ei fedyddio yn 1879. Treuliwyd gweddill y prynhawn yn derbyn croeso Eirlys a Richard Huws ar aelwyd Pantgwyn. Roedd hi'n gyd-ddigwyddiad diddorol ac yn bwnc trafod fod hen ewythr i Richard wedi astudio wrth draed Davies yng Ngholeg Moore, cyn treulio ei yrfa yn offeiriad yn ardal Sydney!

PENRHYN-COCH

Suliau Horeb

- Hydref
- 23 10.30 Beti Griffiths Oedfa bregethu
- 30 2.30. Raymond Jones. Bethel yn cydaddoli

Tachwedd

- 6 2.30 Y Parchg Peter Thomas Oedfa gymun
- 13 10.00 Y Parchg Peter Thomas Oedfa deuluol
- 20 10.00 Uno ym Methel Y Parchg Peter Thomas
- 27 10.30 Y Parchg Peter Thomas

Clybiau Sul

- 23 Hydref – Hanner Tymor
- 30 Hydref – Hanner Tymor
- 20 Tachwedd – Clwb Sul Horeb
- 27 Tachwedd – ar y cyd yn Horeb

Clwb Cinio Cymunedol

Bydd y Clwb yn cyfarfod yn Neuadd yr Eglwys dyddiau Mercher 26 Hydref a 9 a 23 Tachwedd. Cysylltwch â Job McGauley 820 963 am fwy o fanylion neu i fwcio eich cinio.

Golffiwr o fri!

Llongyfarchiadau i Arwyn Morris, 3 Glanceulan, ar ennill cystadleuaeth Plât yr Is-Gapten a drefnwyd gan Glwb Golff Aberystwyth.

I'r coleg

Dymuniadau gorau i Wil Galbraith, Gwelfor, ar ddechrau cwrs Daeareg ym Mhrifysgol Caerhirfryn (Lancaster).

Cymdeithas y Penrhyn

Eurig Salisbury, enillydd Medal Ryddiaith

Eisteddfod Genedlaethol Y Fenni eleni, oedd y siaradwr gwadd yn noson agoriadol Cymdeithas y Penrhyn nos Fercher, yr 21ain o Fedi yn festri Horeb, Penrhyncoch. Wrth ei gyflwyno, soniodd y Cadeirydd, Anwen Pierce, am gefndir llenyddol Eurig gan gyfeirio at ei gyhoeddiadau niferus, yn cynnwys addasiadau Cymraeg o lyfrau i blant.

Fel bardd yn bennaf y mae Eurig wedi dod yn adnabyddus ond am ei nofel fuddugol, *Cai*, y siaradodd i ddechrau. Ar ôl sôn am y gwaith o ysgrifennu nofel a'r profiad o ennill un o wobrau mawr yr Eisteddfod Genedlaethol, darllenodd rannau o *Cai* i rhoi blas i ni o'r stori. Cawsom hefyd weld y Fedal a enillodd a'r copi clawr caled unigryw a gyflwynwyd iddo yn y seremoni.

Roedd Eurig hefyd wedi bod yn rhan bwysig o un o brif sioeau nos y pafiliwn yn y Fenni gan mai ef oedd y bardd a gomisiynwyd i greu cerddi ar gyfer Serenestial: Antur trwy Ofod ac Amser ar y nos Fawrth. Sioe gan Catrin Finch oedd hon oedd yn cynnwys cerddoriaeth, dawns a llenyddiaeth. Soniodd Eurig sut y bu iddo ddewis y soned a'r rhigwm fel mesurau ar gyfer ei gyfres o gerddi am y planedau a darllenodd rai ohonyn nhw. Gellir gweld cerddi Serenestial a llawer

mwy ar wefan Eurig sef eurig.cymru. Roedd hi'n amlwg yn Eisteddfod brysur iawn i Eurig a chafwyd noson ddifyr yn gwrando arno'n traethu. Yn y cyfarfod nesaf, nos Iau, 20 Hydref, bydd Dana Edwards yn trafod ei nofel, *Pam?*

Urdd y Gwragedd

Llanerchaeron ddoe a heddiw oedd testun ein gwesteion am fis Hydref, sef Dwynwen Belsey a Gillian Manton – dwy o aelodau'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol fu'n sôn ac yn dangos lluniau o'r gwaith adnewyddu sydd wedi cael ei wneud gan wirfoddolwyr ar yr adeilad ac yn y gerddi a'r tai allan. Sefydlwyd Cymdeithas Ceredigion ym 1991 ac mae'r gwaith yn dal i fynd ymlaen ac yn edrych am ragor o wirfoddolwyr i stiwardio yn yr ystafelloedd ar wahanol ddyddiau. Diolchwyd ar ran y gwragedd gan y Parchedig Lyn Dafis.

Cydymdeimlad

Cydymdeimlwn â Dei Rees Morgan a'r teulu ar farwolaeth ei chwaer Elizabeth Morgan, ym Modlondeb, Penparcau – gynt o Llain Siriol, Maes Seilo.

Symud

Dymuniadau gorau i Patricia Moore, Maesyrefail sydd wedi symud – yn lleol am y tro - cyn mynd ymhellach i fod yn nes at y plant.

Ysbyty

Da yw deall fod Richie Jenkins, Cwmbwa, yn gwella ar ôl llawdriniaeth yn Ysbyty Treforus yn ddiweddar; Hefyd Liz Lloyd, Ger-y-llan, ar ôl triniaeth yn Ysbyty Bron-glais.

Eisteddfod Gadeiriol Penrhyn-coch 2017

Cynhaliwyd cyfarfod o bwylgor yr Eisteddfod nos Lun Medi pan gadarnhawyd dyddiadau Eisteddfod 2017 - nos Wener 31 Mawrth a dydd Sadwrn Ebrill 1af. Beirniaid nos Wener fydd Cerdd: Gwenno Healy; Llefaru: Eilir Pryse; a dydd

Sadwrn: Cerdd: Huw Foulkes, Caerdydd; Llefaru: Catrin Heledd, Caerdydd. Y beirniad llên fydd Dafydd Pritchard, Aberystwyth. Rhoddir y gadair a gwobr ariannol er cof am y diweddar Elwyn a Hilda Mason, New Inn, Cwmerfin gan David a

Mair Mason a Margaret Mason Pollak a Henry Pollak. Cynhelir y pwyllgor nesaf - fydd yn Gyfarfod Cyffredinol Blynnyddol - ar Dachwedd 14 am 7.00 yn Neuadd y Penrhyn ac mae croeso i unrhyw un sydd â diddordeb yn yr Eisteddfod i fynychu.

Trip ysgolion Sul St Ioan a Horeb i Animalarium y Borth

Cwrdd diolchgarwch Horeb

Cynhaliwyd cwrdd diolchgarwch Horeb nos Fercher pan ddaeth y Parchg Judith Morris atom i sôn am ei hymweliad â gwersylloedd y ffoaduriad yng Ngwlad Groeg ddiwedd Mai fel aelod o ddirprwyaeth ar ran Eglwysi Ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon. Gwnaethpwyd casgliad o £123 tuag at gronfa Ghana Cymorth Cristnogol.

Croeso

Croeso i Alun a Linda Hughes sydd wedi symud cartref o Gwmerfin i 11 Ger-y-llan. Croeso i'r teulu newydd sydd wedi symud i 4 Tan-y-Berth.

Diolch

Hoffai Mervyn a Sue, Ger-y-llan, ddiolch i deulu, ffrindiau a chymdogion, am y cardiau, anrhegion a cyfarchion a dderbyniwyd ar ben-blwydd priodas ruddem yn ddiweddar. Diolch arbennig i Karen, Lynne a Robert.

Gwenynwr ifanc

Clywyd Gwydion ab Ifan, y Felin, yn siarad am wenynd ar y rhaglen 'Galwad cynnar' fore Sadwrn 8 Hydref. Yn ddiweddar gwelwyd twf ymysg y genhedlaeth iau mewn gwenyna a chadw gwenyn ac er fod Gwydion dros 30 oed mae yn ifanc o'i gymharu â rhai eraill sydd yn gwenyna. Bu Gwydion ers blyneddoddd yn beicio a chwarae pêl-droed ond mae y diddordeb hyn wedi cydio ynddo yn ddiweddar. Ymaelododd yng Nghymdeithas Gwenynwyr Cymraeg Ceredigion – a dysgodd lawer ganddynt – ni cheir athro

gwell na Wil Griffiths! Mae'r Gymdeithas yn awyddus i gael mwy o bobl ifanc yn aelodau.

Mae gan Gwydion ddeg cwch yn y Felin – mewn cae ger yr hen felin. Mae yna iorwg (eiddew) a grug yn y cyffiniau a digon o amrywiaeth tyfiant yn yr ardal oherwydd agosrwydd y Fridfa Blanhigion yn IBERS. Mae'n lwcus hefyd nad oes neb yn defnyddio pla-laddwyr yn yr ardal.

Eleni – er ei bod yn flwyddyn wael – fe fu iddo gynaeafu y cnwd cyntaf o fêl. Hysbysebwyd y cynnyrch ar Facebook a gwerthwyd y cyfan mewn bore. Bu'r Golygydd yn ddigon cyflym i gael peth a'i gael yn hynod flasus!

Wrth ei waith pob dydd mae Gwydion yn un o bedwar rheolwr yng Ngwersyll yr Urdd, Llangrannog. Mae'n gwybod am un ysgol yng Ngogledd Cymru sydd yn cadw gwenyn – tybed fydd yna gyfle i rannu ei wybodaeth yn y dyfodol gyda rhai o'r gwersyllwyr? Edrychwn ymlaen i flasus mwy o'r mêl yr haf nesaf!

Dymuniadau gorau i Caleb a Paige Spencer briodwyd yn Eglwys St Ioan, Penrhyn-coch ar 10 Medi.

Priodas Linda a Stephen Hughes, Dôl Helyg ar 30 Gorffennaf 2016. Pob hwyl i'r dyfodol.

Llun y mis

Llun o gasgliad Iestyn Hughes, Maes-y-garn, Bow Street.
Gellir gweld mwy o'i luniau ar ei wefan <http://www.atgof.co/>

Cwmsymlog hydrefol

GWASANAETH CYFIEITHU

Linda Griffiths

Maesmeurig
Cwmsymlog
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3EZ

01970 828454
lindagriffiths01@btinternet.com

GWASANAETH TEIPIO

**GWAITH PRYDLON A CHYWIR
PRISIAU CYSTADLEUOL
PROSESYDD GEIRIAU
PRINTYDD LLIW**

IONA BAILEY
**PEN-Y-BRYN
SWYDDFFYNNON
YSTRAD MEURIG**

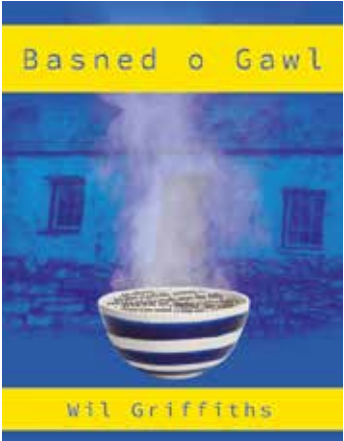
01974 831580

**Dilynwch y
Tincer ar Trydar
@TincerY**

Cael blas ar llyfr

Wil Griffiths *Basned o gawl*
Pris £7. Yr elw i gyd i'r Hospis
Lleol ac Ambiwylans Awyr
Cymru.
I'w gael o siopau llyfrau neu
eich siop leol, ar y we:
wilmair@btinternet.com
Ffôn 01970 623334.
Dyma gyfrol ddiweddaraf y
gwenynwr, storiwr Cornel
Ofan, cyn brifathro Ysgol
Llanbadarn a'r cyn gynghorydd
Wil Griffiths.

Detholiad o ysgrifau Yr
Angor, papur bro Aberystwyth,
dan bennawd Comins-coch,
sydd wrth wraidd y casgliad.
Tasg anodd fu ysgrifennu am
'glwstwr o dai lle nad oes erbyn
hyn na neuadd na thafarn na
chapel nac eglwys', ond yn ei
ysgrif ar achub Y Borth rhag
pla o wenyn mae'r awdur yn
datgelu ei gyfrinach.
Peth digon syml i wenynwr
profiadol fyddai cau cawell am
yr haid oedd wedi casglu ar y
stryd fawr ar brynhawn poeth

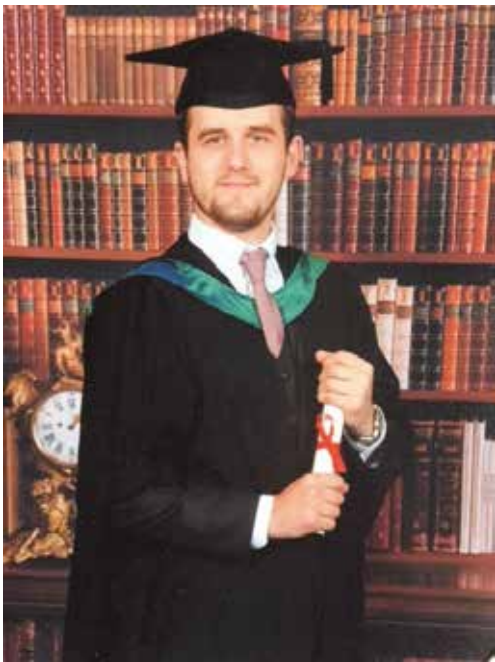

ganol haf, ond ble fyddai'r sbort
yn hynny? Rhaid oedd tynnu
holl gyfrin offer y gwenynwr
o'r car, rhybuddio'r dorf i sefyll
digon pell yn ôl, gwrthio llaw
ddewr i ganol yr haid i chwilio'r
frenhines ac yna eu casglu
i gyd i'r cawell yn ddiogel,
gan dderbyn yr un pryd
cymeradwyaeth y dorf.
Gwenyn o wahanol fathau
a geir yn yr ysgrifau hyn – y
gweithwyr, y gwenyn segur, y
biffgynen hefyd. Ond dawn y
dewin yw dod â'r cymeriadau

hyn yn fyw, yn y ffordd mae'n
eu cael nhw i adrodd eu straeon
eu hunain ac yn ei addurniadau
fel awdur yn gosod fframyn i'r
stori.
Y gŵr a dreuliai amser yn
nhyddyn cymydog a oedd fel
banc iddo – yn lle diogel i arbed
a chadw arian gan fod gwres a
golau rhywun arall yn rhatach.
Mae dweud y gwir fel
dadwreiddio gwreiddyn dant-y-
llew: os gadewir ychydig ar ôl
bydd yn siŵr o ailddyfu a chreu
problem.
Darllenwch am hanes y
beic modur *Royal Enfield*
1928, 350cc with Preswick
engine nad yw (hyd yn hyn,
efallai) mor enwog â KC16 T.
H. Parry Williams. Beth oedd
yn cael ei gadw yn *Black Hole*
Ysgol Llanbadarn? Pwy oedd
piau 'dannedd-dodi-rhegi-
awtomatig'? A rhaid dweud
bod ei ddisgrifiad o fynd dan
ddaeir i bwl glo yng Nghwm
Cynon yn f'atgoffa'n fyw am fy

mhrofiad i yn y Lady Windsor
yn Ynys-y-bŵl.
Mae un disgrifiad ganddo
sy'n gweddu i'r dim iddo ef ei
hun – 'un heb grwydro mhell
o'i fro enedigol ond ei fod
wedi aros yng ngwynt mwg y
tanau mawn, a'i adnabod wrth
bob chwa o wynt a chwythai
drosto'. Geiriau ac ymadroddion
yw mawn Wil Griffiths a
rhaid dirwyn hyn o lith i ben
oherwydd rhaid dechrau
geiriadur arall yn cynnwys yr
holl eiriau anghyfarwydd i mi a
geir yn ei ddyddiaduron.
Nid un o'r '57 varieties' allan
o dun mo'r cawl hwn ond cawl
traddodiadol, yn llawn o'r cig a'r
llysiau Cymraeg gorau. Ac fel y
cawl mwyaf blasus, mae'n gawl
eildwym, sydd wedi cael amser
i'r holl flasau gwahanol gyfuno
a dwysáu.
Darllenwch – cewch flas
anghyffredin arno.
D. Geraint Lewis
Llangwryfon

LLANDRE

Graddio a swydd

Llongyfarchiadau i Rhun Penri ar dderbyn Gradd B.A.Anrhydedd gyda Statws Athro Cymwysedig ym Mhrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant. Llongyfarchiadau hefyd ar gael swydd yn Ysgol Gynradd Pen y Pil yng Nghaerdydd. Dymuniadau gorau iddo ar ddechrau ei yrfa.

Merched y Wawr

Cafodd Merched y Wawr Llandre sgwrs a sleids ddiddorol iawn yn ei cyfarfod cyntaf gan Iestyn Hughes ar ei lyfr Ceredigion wrth fy Nhraed ar Medi 17. Hefyd cawsom peth o hanes ei fywyd yn dod i Geredigion i fyw a fel roedd wedi cwmpo mewn cariad a’r lle. Llywyddwyd y noson gan Gwenda James a hefyd ddiolchodd y siaradwr.

Gradd Meistr

Llongyfarchiadau i Gwion Llŷr James, Tre Medd, ar basio ei MA gyda Theilyngdod mewn Cyfryngau Creadigol Ymarferol ym Mhrifysgol Aberystwyth eleni.

Swydd

Dymuniadau gorau i Efa Mared Edwards, Bancyreithin, am gael swydd cyfieithu gyda chwmni Trosol yng Nghaerdydd.

Clwb 50 Banc Bro Llanfihangel Genau’r-glyn

Enillwyr Hydref

1. Yr Arglwydd Elystan -Morgan
2. Wini Davies
3. Gwyn Evans

Golffiwr o fri

Llongyfarchiadau i Hugh Davies ar gael twll mewn un ar y 14eg ar gwrs golff y Borth ac Ynys-las yn ddiweddar.

Telerau hysbysebu

Tudalen lawn – £120
Hanner tudalen – £80
Chwarter tudalen – £50
neu hysbyseb bach ca. 5 x 8 cm £6 y rhifyn – £40 y flwyddyn (10 rhifyn – misol o Fedi i Fehefin; 6-9 mis £4 y rhifyn; llai na 6 mis (h.y. 1-5 mis) £6 y rhifyn. Cysyllter â’r Trysorydd)

Camera’r Tincer Cofiwch am gamera digidol y Tincer – mae ar gael i unrhyw un yn yr ardal fydd am ei fenthg y dynnu llun ar gyfer y papur o gyngerdd, cinio neu ddigwyddiad a gynhelir o fewn ein dalgylch. Fe’i cedwir gan Mrs Mair Lewis, 40 Maes Ceiro, Bow Street (828102). Os byddwch am gael llun eich noson goffi yn Y Tincer defnyddiwch y camera.

Munud i Feddwl

TUA PYTHEFNOS NÔL fe ddarlledwyd rhaglen ddogfen ar y teledu o’r enw ‘A life without Down’s Syndrome’. Roedd yr actores Sally Phillips, sy’n fam i Olly, bachgen ifanc llawn asbri, sydd â Syndrom Down, yn codi nifer o gwestiynau anghyfforddus. Cwestiynau fel, pam bod cynifer o blant sydd â risg o Syndrom Down yn cael eu herthylu? Pam yr holl sylw i sgrinio Syndrom Down, o bob cyflwr, yn ystod beichiogrwydd, a pham bod rhai staff meddygol ond yn rhoi darlun cwbl negyddol a brawychus o fyw efo Syndrom Down?

Well i mi ddatgan diddordeb yn syth. Mae gan Huw ni Syndrom Down. Do, bu’n heriol ar brydiau i fagu Huw, ac oes mae angen mwy o ofal yn aml. Ond byddwch chi rieni’n gwybod bod magu unrhyw blant yn gallu bod yn brofiad gofidus a beichus ar adegau.

Ond os bu gofid, mae llawenydd hefyd. Mae Huw bellach yn bedair ar ddeg oed ac wrth ei fodd yn Ysgol Penweddig, Aberystwyth, ac mae o’n byw bywyd i’r eitha. Fydd o fyth yn athro prifysgol, ac eto mae o wedi dysgu cyfrolau i ni ac i’w gymuned. Cyfrolau am gariad a gofal, a hapusrwydd a direidi diniwed. Os bu aberth, bu’r wobwr yn llawer iawn mwy.

Byrdwn neges Sally Phillips oedd chwalu stereoteip negyddol a brawychus Syndrom Down, ac amlygu’r bendithion. Gobeithio y bydd gweld pobl fel Olly, a Huw ni yn peri i rieni feddwl ddwywaith cyn colli’r cyfle i gael y fath fraint. Gwell byd, byd efo Syndrom Down.

Sion Meredith

Darlledir ‘Munud i Feddwl’ tua 7.20am o fore Llun i fore Gwener ar BBC Radio Cymru. Diolch i iddynt am ganiatâd i gyhoeddi.

MADOG, CAPEL DEWI A CEFN-LLWYD

Suliau

Madog 2.00

Hydref

23 Terry Edwards

30 John Tudno Williams

Tachwedd

6 Bugail

13 Elwyn Pryse

20 Bugail

27 Rhidian Griffiths

I'r Coleg

Dymuniadau gorau i Hanna Meredydd, Maes Awel, ar ddechrau cwrs Systemau Gwybodaeth Cyfrifiadurol ym Mhrifysgol Bangor.

Cydymdeimlad

Estynnwn ein cydymdeimlad dwysaf â Hywel Evans, Elonwy, Capel Dewi a Siôn a'r teulu, Tal-y-bont, ar farwolaeth priod a mam, sef Elizabeth Evans.

Llongyfarchiadau

Llongyfarchiadau i David a Dorothy Evans, Murmur y Coed, Capel Dewi ar ddathlu eu priodas Ddiemwnt yn ddiweddar. Gobeithio i chi fwynhau'r achlysur;

i Elin Wallace, Troedrhiw ar ddathlu ei phen blwydd yn 21 oed. Mae wedi cymryd blwyddyn allan o Brifysgol Bangor i deithio i Ffrainc i astudio ieithoedd ac yn gobeithio symud ymlaen i Sbaen.

Gwellhad buan

Dymunwn wellhad buan i Dei Evans, Deilyn, Cefn-llwyd ar ôl derbyn llawdriniaeth yn Ysbyty Bron-glais;

Ac â Siân Evans, Llain y Felin, ar ôl torri ei garddwrn yn chwarae karate.

Priodas

Ar yr 8fed o Hydref yng Nghapel Madog, priodwyd Anwen Hughes, Gellinebwen â Bedwyr Roderick o Bontsenni. Dymuniadau da a phob lwc i'r dyfodol i'r ddau.

Diolchgarwch

Cynhelir Cwrdd Diolchgarwch yng Nghapel Madog, nos Fawrth, 25 o Hydref am 6.30 o'r gloch. Pregethir gan y Parchg Carwyn Arthur, Tregaron. Croeso cynnes i bawb.

Dros Fanc y Darren ben bore. Llun: Lynwen Jenkins

Dilynwch y Tincer ar Trydar @TincerY

Papurau Bro yn Cystadlu Mewn Stomp Llyfrau

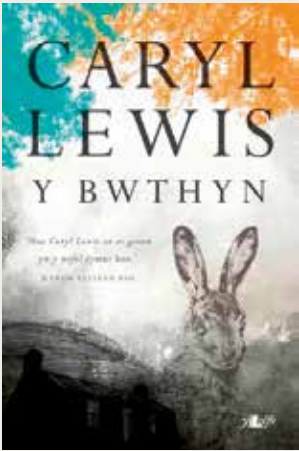
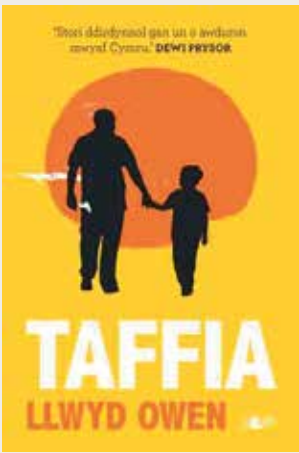
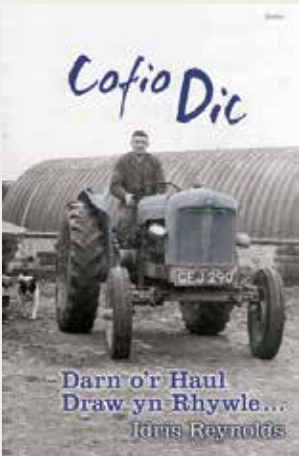
Yn eich tyb chi pa lyfr sy'n haeddu'r teitl 'Llyfr Gorau' o blith y rhai a gyhoeddwyd ers Ionawr 2014?

Dyma fydd yn cael ei benderfynu mewn Stomp Llyfrau arbennig yng Nghanolfan Morlan, Aberystwyth am 7.30, nos Fercher, 2 Tachwedd.

Cynhaliodd Morlan ei Stomp Llyfrau cyntaf ym mis Mai y llynedd fel rhan o ddathliadau dengmlwyddiant y ganolfan. Bryd hynny, roedd deg o unigolion yn ceisio argyhoeddi'r gynulleidfa i bleidleisio dros y llyfr yr oedden nhw wedi'i ddewis fel llyfr gorau'r ddegawd. Roedd yn noson arbennig o hwyliog gyda'r cystadleuwyr yn ceisio pob ffordd bosibl o sicrhau pleidlais (gan gynnwys llwgrwobrwyo â chacennau!). Ers hynny, mae sawl person wedi gofyn i Morlan drefnu Stomp arall a dyna pam yr aethpwyd ati i drefnu'r noson hon ym mis Tachwedd.

Nid cystadleuaeth rhwng unigolion fydd hi'r tro yma, serch hynny, ond brwydr frwd rhwng y pedwar papur bro lleol – *Papur Pawb*, *Y Ddolen*, *Y Tincer* ac *Yr Angor* (dau berson o ardal pob papur bro).

Gofynnwyd i'r wyth cynrychiolydd ddewis ei hoff lyfr Cymraeg o blith y rhai a gyhoeddwyd ers Ionawr 2014. Ar y noson, byddant yn ceisio perswadio'r gynulleidfa taw ei lyfr ef neu hi yw'r gorau a bydd y gynulleidfa yn pleidleisio ar y diwedd er mwyn penderfynu pa lyfr sy'n ennill. Bydd pob papur bro yn derbyn tocyn llyfr £10 i'w

ddefnyddio fel y mynnont.

Ymysg y llyfrau dan sylw fydd *Cofio Dic* gan Idris Reynolds, *Taffia* gan Llwyd Owen, *Y Bwthyn* gan Caryl Lewis a *Poeri i Lygad yr Eliffant* gan Wil Aaron. Tybed fyddwch chi'n cytuno â'r dewis.

Dewch i drafod. Dewch i fwynhau. Dewch i gefnogi eich papur bro. Mi fydd hi'n noson llawn hwyl a thensiwn mae'n siŵr!

Cynnyrch y Sioeau

Ers sawl blwyddyn bu y Tincer yn noddi cystadlaethau ffotograff yn Sioeau dalgylch y papur. Dyma ganlyniadau Capel Bangor a Penrhyn-coch eleni.

Sioe Capel Bangor - 1af: Ystrad Fflur. Beryl Evans, Llangeitho.

Sioe Penrhyn-coch - 1af. Ar y ffordd i Gefn-llwyd. Anthony Moyes, Penrhyn-coch

Sioe Penrhyn-coch 2il Tywydd. Eirian Reynolds, Penrhyn-coch

Sioe Penrhyn-coch 3ydd Juanita Foster-Jones, Capel Bangor

Cyngor Cymuned Trefeurig

Cyfarfu'r Cyngor nos Fawrth, 20 Medi, yn Neuadd y Penrhyn, Penrhyn-coch gydag Eirian Reynolds yn y gadair. Roedd pawb o'r cynghorwyr yno ond am dri. Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Mel Evans, Trefor Davies a Tegwyn Lewis; roedd y Clerc hefyd yn bresennol a daeth PC Manon Curley o Heddlu Dyfed Powys atom ar gyfer rhan olaf y cyfarfod.

Anfonwyd dymuniadau gorau'r Cyngor at Tegwyn Lewis a oedd wedi derbyn llawdriniaeth yn ddiweddar, a dymunwyd gwellhad buan iddo.

Materion yn codi: nid oedd unrhyw ddatblygiadau i'w hadrodd am y tir gyferbyn â Horeb, maes parcio Maes Seilo, y bolards ger Pant Drain, na'r ceir ger Ardwyn. Trafodwyd y twll mawr yn y ffordd ger stad Glan Ffrwd, a oedd yn

peri gofid i lawer o drigolion yr ardal. Penderfynwyd y dylai'r Clerc gysylltu'n uniongyrchol gyda Rhodri Llwyd yn Adran Prifffyrdd Ceredigion a gofyn i'r Cyngor Sir wneud y twll yn ddiogel ac adennill y gost wedi hynny gan bwy bynnag oedd yn gyfrifol am y safle. Adroddodd Eirian Reynolds fod y caban bysiau ger y Swyddfa Bost wedi cael ei lanhau.

Tan-rallt, Pen-bont Rhydybeddau - cafwyd ar ddeall gan Edwina Davies fod perchennog Tan-rallt yn dweud fod ganddo affidafid (papur cyfreithiol) yn dweud mai ef oedd perchen y tir ger Tan-rallt. Penderfynwyd y dylid ceisio setlo'r mater hwn heb fynd i gostau cyfreithiol mawr, felly penderfynwyd gofyn am weld copi o'r affidafid; hefyd y Clerc i holi'r Gofrestrfa Dir i ofyn a oedd modd iddynt

roi gwybod i'r Cyngor Cymuned pe bai unrhyw un yn gwneud cais i gofrestru'r tir.

Materion eraill - tynnwyd sylw at y canlynol: y gwair ger 1 Glanceulan angen ei dorri; y perthi ar y ffordd allan o'r Garth angen eu torri gan eu bod yn ei gwneud yn anodd iawn i yrwyr weld wrth ddod i'r ffordd fawr; y clawdd o groeslon Gogerddan hyd at y bont wedi gordyfu, felly angen cysylltu gyda Chyngor y Faenor.

Ar ddiwedd y cyfarfod fe gafwyd cyflwyniad byr gan Manon Curley o Heddlu Dyfed Powys sy'n byw ym Mhenrhyn-coch. Dywedodd fod croeso i aelodau'r Cyngor neu aelodau o'r cyhoedd gysylltu â hi neu PCSO Chris Tipper os bydd ganddynt unrhyw fater i'w godi.

BOW STREET

Suliau
Garn
10.00 a 5.00
Gweler hefyd www.capelygarn.org/

Hydref
23 Terry Edwards
30 John Tudno Williams

Tachwedd
6 Aelodau Huw Roderick
13 Elwyn Pryse
20 Bugail - Cymun
27 Rhidian Griffiths

Ymddiheuriadau – trwy ryw amryfusedd llithrodd diawl y wasg y mis diwethaf olygodd i rai o'r eitemau isod beidio ymddangos.

Cydymdeimlad
Cydymdeimlwn â'r Athro Harold Carter, Maes-y-garn, ar golli ei annwyl wraig Mari. Buont yn briod am 64 o flynyddoedd a mawr oedd ei ofal ohoni. Bu'n athrawes am flynyddoedd yn Ysgol Ardwyn.

Swydd newydd
Llongyfarchiadau i Haf ap Robert, Bryncastell, wrth iddi ymgymryd â'i rôl newydd, sef cyfrifoldeb am arwain Campws Cynradd Ysgol Bro Hyddgen, Machynlleth.

Merched y Wawr Rhydpennau
Ar noson agoriadol Merched y Wawr Rhydpennau eleni, sef nos Lun, 12 Medi, cafwyd gwledd arbennig mewn sawl ffordd.

Croesawyd pawb i'r cyfarfod gan Ann Jones, llywydd y gangen am eleni, a braf oedd gweld aelod newydd wedi ymuno â ni. Yna, cyflwynodd Ann y wraig wadd, sef Brenda Jones, un o aelodau'r gangen. Teitl y noson oedd 'O'r Perthi a'r Llwyni' a rhyfeddodd pawb oedd yn bresennol at ddawn Brenda i drawsnewid cynnyrch cyffredin a geir mewn gwrych a gardd yn ddanteithion blasus a deniadol. Does ryfedd fod ei henw i'w weld yn aml ymysg yr enillwyr mewn sioeau mawr a mân dros yr haf.

Cafwyd cyfle i flasu nifer o gynhyrchion amrywiol a baratowyd gan Brenda, o tsytnei afal sbeislyd i farnalêd oren gwaed, pupur coch a tsili. Cawsom ein cyflwyno hefyd i tsytnei ffa gwyrdd, a jeli gwsberins a chyrens coch – ac roedd Brenda wedi mynd i'r drafferth o ddewis caws addas i

gyd-fynd â phob blas. Ymlaen at y cwrs melys – a jam mefus, ceuled lemon neu jeli mwyar yn cael ei daenau'n dew ar sgonen gartref, a chordial mwyar duon i olchi'r cyfan i lawr, fel petai.

Gyda'r baned, a baratowyd gan Beryl Hughes, Maria Owen a Shân Hayward, cafwyd bisgedi lemon a lafant – ysgafn a phersawrus eu blas. Ac fe fentrodd y rhai dewraf yfed rhyw lasiad bach o jin damson hefyd!

Diolchwyd yn gynnes i Brenda gan Shân Hayward, ac enillwyd y raffl, sef hampyr o gynnyrch Brenda, gan Annetta Morgan – roedd y rhif 666 yn rhif lwcus iddi hi!

Noson allan oedd yr ail gyfarfod. Aethom i ymweld ag Argraffdy'r Lolfa, Tal-y-bont. Daeth nifer ohonom ynghyd a chroesawodd Ann Jones, ein llywydd, ni yn gynnes iawn. Wedyn rhoddodd groeso arbennig i Garmon Gruffudd, sydd erbyn hyn wedi cymryd drosodd oddi wrth ei dad, Robat Gruffudd, fel Rheolwr/Gyfarwyddwr y cwmni.

Cawsom hanes dechreuad y fenter gan Garmon ac fel mae pethau wedi newid cymaint. Peiriannau di-ri sydd yn gwneud y gwaith heddiw; hynny ydi, mae staff yn gweithio ar gyfrifiaduron i fwydo'r peiriannau wrth gwrs. Cawsom ymweld â'r ystafelloedd lle'r oedd popeth yn digwydd. Bobol bach am le anferth oedd o, ac roedd popeth yn dawel wrth gwrs, ond gallem ddychmygu'r swm pan yw'r peiriannau i gyd yn gweithio!. Noson ddifyr dros ben a diolchodd Ann yn gynnes iawn i Garmon.

Ar ôl hyn aethom i'r Wild Fowler yn Nhre'r-ddôl a chael paned a chacen a oedd yn flasu iawn. Diolchodd Ann i'r staff am eu croeso.

Gwleddoedd o nosweithiau yn wir – ac os hoffai unrhyw ferch yn yr ardal brofi nosweithiau tebyg gyda chwmni difyr, ymunwch â Merched y Wawr Rhydpennau. Rydyn ni'n cwrdd ar yr ail nos Lun yn y mis yn Neuadd Rhydpennau, am 7.30 o'r gloch. Dewch yn llw!

Brysiwch wella!
Dymuniadau gorau i Bryn Roberts, Brynmeillion, a Mrs Buddug Jenkins, Maes y Garn, sydd wedi bod yn anhwylys yn ddiweddar.

Llongyfarchiadau dwbwl!
Llongyfarchiadau dwbwl i deulu'r Miles, Crefftau Pennau, yr haf yma. Graddiodd Amy, y ferch hynaf, mewn

Astudiaethau Busnes a Chymdeithaseg o Brifysgol Lerpwl ym mis Gorffennaf. Erbyn hyn, mae wedi cychwyn gwaith gydag hyfforddiant pellach yn Swydd Amwythig.

Mis Medi 2015, dewiswyd ei chwaer iau, Hannah, i ymuno ag Academi Merched Pêl-droed Cymru. Mae'n hen gyfarwydd â chwarae dros Gymru dan bob oedran, ond ym mis Awst dewiswyd hi i chwarae i'r tim hyn mewn gêm gyfeillgar yn erbyn Gweriniaeth Iwerddon ac i goroni'r cwbl, fe'i henwyd yn chwaraewr y gêm. Ers hynny, ennillodd ei chap cyntaf llawn drwy chwarae yn erbyn Israel mewn gêm gymhwysol Ewropeaidd UEFA. Rhwydd hynt i'r ddwy yn eu gwahanol feysydd. Edrychwn ymlaen at glywed mwy o'u hanes.

Diolch i'w rhieni, Alison a Martin, am eu croeso cynnes drwy'r flwyddyn. Mae'r caffi a'r siop yn gaffaeliad gwerthfawr i'r ardal a thu hwnt.

Go dda, Elin!
Fore Sadwrn, 1 Hydref, cynhaliwyd bore coffi go arbennig yn Neuadd Rhydpennau. Doedd dim angen cymorth Dudley na Paul Hollywood ar bobyddion ardal Y Tincer, oherwydd roedd y lle dan ei sang, a phawb yn cael blas arbennig ar y cacennau bendigedig oedd ar werth, ac yn cael hwyl ar y raffl a'r tombola. Syniad Elin Gore, sy'n 10 oed ac yn ddisgybl yn Ysgol Rhydpennau, oedd cynnal

Dathlu yr un diwrnod

Pen blwydd hapus i'r ddau ffrind o Bow Street - Elis Wyn Lewis a Lewis Ellis Jones. Ganwyd y ddau ar 27 Hydref 1998, felly mae'r ddau yn ddeunaw oed ar y 27fed o'r mis yma ac wedi bod yn ffrindiau gorau ers pan yn fach ! Mae Elis yn chwarae golff i Gymru a Lewis wedi chwarae Rygbi i Gymru! Dymuniadau gorau i'r dyfodol.

y digwyddiad, a hynny er mwyn codi arian i elusen Macmillan. Bu'r elusen o gymorth amhrisiadwy i'w theulu tra bod ei thad yn derbyn triniaeth yn ystod y misoedd diwethaf. Elin ei hun roddodd sylw i'r digwyddiad yng ngwasanaeth boreol yr ysgol, a hynny o flaen y staff a 160 o'i chyd-ddisgyblion. Diolch i Elin a'i theulu, y llu o ffrindiau a gwirfoddolwyr, a phawb a ddaeth i'w cefnogi, codwyd dros £2,221.87 i goffrau'r elusen yn ystod y bore.

Chworiydd y Garn

Bu'n rhaid newid trefniadau y cyfarfod diochgarwch arferol ar fyr rybudd oherwydd salwch y siaradwraig, y Barch. Enid Morgan dydd Mercher Hydref 5ed. Ond, yn ôl ei harfer, camodd ein cadeirydd, Llinos Dafis, i'r adwy a threfnu gwasanaeth pwrpasol wrth y byrddau te. Cafwyd dathliad arbennig - gyda chacen, kannwyll a chân - i ddymuno'n dda i Mrs. Annie Edwards, Garreg Lwyd ar gyrraedd 90 oed. Hyfryd ei gweld yn edrych mor osgeiddig. Diolch i Shân am y gacen a'r blodau. Gwnaed casgliad at Llyfrau Llafar i'r Deillion yn ystod y prynhawn. Glan Davies fydd yn ein difyrru y tro nesaf ar yr ail o Dachwedd am 2.30. Croeso i bob un ymuno.

Priodas

Yn ddiweddar priodwyd Jennifer, merch Dewi a Nerys Hughes, Bodhywel, Bow Street, a Tom, mab Mary McGlynn Brynhyfryd, Tynreithyn, Tregaron a Gerry McGlynn, BU iddynt dreulio eu mis mêl ym Mwlgaria a maent yn ymgartrefu yn Aberystwyth.

Priodas

Llongyfarchiadau i Ruth a Rachel ar eu priodas yng Nghapel Noddfa yn ddiweddar. Mae Ruth yn ferch i Dai ac Auriel Evans, Trewylan a Rachel yn ferch i Bob a Sue Galland, Nuneaton. Mae nhw wedi ymgartrefu yn Bow Street. Pob dymuniad da iddyn nhw.

Newid aelwyd

Dymuniadau gorau i Emma a Neil, Chloe a Harri, sydd wedi symud o Bryn Castell i Cae Rhos.

Genedigaeth

Llongyfarchiadau i Claire a David Lowe, Carreg Wen, ar enedigaeth bachgen bach - Harry, ar 8 Hydref ; brawd bach i'r efeilliaid John a Paul.

Swydd newydd

Dymunwn yn dda i Helen Jones, athrawes yn Ysgol Rhydypennau, ar ei phenodiad fel Pennaeth Adran Llyfrau Plant a Hyrwyddo Darllen, Cyngor Llyfrau Cymru.

Cydymdeimlad

Cydymdeimlwn â Mair a Maldwyn Jones a'i deulu yn Nhal-y-bont ar farwolaeth eu mam, Dilys Jones, 21 Tregerddan - brodor o Aber-dâr.

Swper cynhaeaf y Garn gynhaliwyd 16 Medi

Llongyfarchiadau i Ffion Wyn Roberts, Garn Wen, ar gael ei dewis yn Brif Ferch Ysgol Penweddig eleni – fe'i gwelir yma gyda Wil Rees, Aberystwyth – y Prif Fachgen.

Y BORTH

Gohebydd newydd
Diolch i Grace Bailey, Pencarreg, Stryd Fawr, Y Borth, (871462) am gytuno i fod yn ohebydd y Borth. Cysylltwch â hi gyda'ch newyddion

Pen blwydd arbennig
Llongyfarchiadau i Mrs. Sally Williams, Tŷ Du, ar ddathlu ei phen blwydd yn 80 oed yn ystod mis Medi.

GLANWERN
Gwellhad buan
Dymunwn wellhad buan i Rheinallt Richards, Glanleri, ar ôl iddo orfod treulio peth amser yn Ysbyty Bron-glais yn ddiweddar.

Ffarwelio
Chwith yw gorfod ffarwelio â Margaret Owen. Ar ôl dros 40 mlynedd o fyw yn Fronyrwel mae Margaret wedi symud i'r Fenni. Dymunwn yn dda iddi yn ei chartref newydd gan obeithio y bydd yn parhau i wella ac y bydd yn setlo yn ddiffwdan.

Cadw Llygad ar Gyflymder yn y Gymuned
Mae Heddlu Dyfed-Powys a Chyngor Cymuned y Borth bellach wedi gorffen sefydlu Cadw Llygad ar Gyflymder yn y Gymuned mewn ymateb i bryderon am oryrru yn y gymuned. Bydd cerbydau sydd yn teithio dros y terfynau cyflymder yn cael eu recordio, eu gwirio a bydd y manylion

yn cael eu rhoi i'r Heddlu fydd yn gweithredu gyda'r wybodaeth. Mae'r trigolion wedi rhanu yr ardaloedd y maent yn pryderu amdanynt, sef Stryd Fawr y Borth, Glanwern, Ynys-las a'r allt i fyny am Clarach.
Grŵp o wirfoddolwyr yn dod at ei gilydd yw Cadw Llygad ar Gyflymder yn y Gymuned sydd, gyda chymorth eu Tîm Plismona Bro lleol, yn monitro cyflymderau cerbydau yn eu pentrefi a'u trefi. Mae cerbydau sy'n goryrru'n cael eu cyfeirio at yr heddlu gyda'r nod o addysgu gyrwyr yn hytrach nag erlyn.
Mae goryrru o bryder i nifer o'n cymunedau, a bydd Cadw Llygad ar Gyflymder yn y Gymuned yn cynorthwyo i gofnodi lefel goryrru yn yr ardal a fydd yn ei dro yn cynorthwyo i nodi'r angen ar gyfer gorfodi cyflymder mwy traddodiadol gan yr Uned Plismona'r Ffyrdd, neu hyd yn oed gosod mesurau tawelu traffig, megis arwyddion sy'n fflachio.
Mae'r pwyslais ar godi ymwybyddiaeth o oryrru mewn ardal, gyda gyrwyr sy'n gyrru'n gynt na'r terfyn cyflymder yn derbyn llythrau yn eu cynghori eu bod wedi gyrru drwy ardal Cadw Llygad ar Gyflymder yn y Gymuned.
Darperir yr holl offer a hyfforddiant, a dim ond lleiafrif o 3 oedolyn dros 18 oed sydd angen arnoch i sefydlu un. Mae'r cynllun

yn cael ei dreialu yng Ngheredigion ar hyn o bryd, a bydd yn cael ei gyflwyno i ardal Dyfed-Powys gyfan dros y misoedd i ddod.
Os oes gennych ddiddordeb mewn sefydlu cynllun Cadw Llygad ar Gyflymder yn y Gymuned yn eich ardal chi, neu os hoffech dderbyn rhagor o wybodaeth, galwch 101 a gadewch eich manylion cyswllt ac enw'r pentref, tref neu ardal sydd o bryder i chi

ar gyfer tîm plismona bro lleol, neu galwch heibio i wefan Heddlu Dyfed-Powys i gael eu manylion cyswllt.
Ar goll
Mae'n ymddangos fod un o arwyddion o'r math a welir yn y llun wedi diflannu. Os gwyr rhywun lle mae o neu os gwelwch o cysylltwch â'r Amgueddfa os gwelwch yn dda. Roeddynt yn ddrud iawn a bydd yn anodd cael un arall.

I'ch swyno gan Sain

Trio Cŵn y Celt
Ryland Teifi
Man Rhydd
Carreg Lafar Aur
Caneuon Rhys Jones
Clwt y Ddawns
CD DOWEYL
Alawon ar gyfer dawnsiau gwerin
Hiraeth
am y seren LLYFR
Casgliad o garolau

www.sainwales.com
Ffôn 01206 831133
sain@sainwales.com

Rhain i gyd, a llawer mwy, ar gael o'ch siop leol neu gan Sain –

O'r Cynulliad Elin Jones

Mae'n braf iawn, adeg yma o'r flwyddyn, i groesawu myfyrwyr newydd a rhai sy'n dychwelyd i Geredigion. Mae'r hwb i'r economi leol gan y myfyrwyr yn fawr ac yn bwysig. Mae ein sefydliadau addysg uwch yn hanfodol i Geredigion, maen nhw'n darparu addysg ar gyfer ein pobl ifanc (a hen), ac yn rhoi Ceredigion ar y map ac mae'r arian mae'r myfyrwyr yn gwario yn cynnal llawer o'n busnesau bach dros y gaeaf. Mae'r sefydliadau hyn, wrth gwrs, hefyd yn cynnig swyddi i hanfodol ledled y sir.

Fe fyddai nifer o bobl yng Ngheredigion felly yn ymwybodol bod y Llywodraeth wedi cyhoeddi adolygiad yr Athro Diamond i addysg yng Nghymru'r mis hwn. Roeddwn yn falch iawn i gefnogi'r ymchwiliad pan gafodd ei sefydlu, ac fel etholaeth sydd â dwy dref Brifysgol ynddi, mae'n siŵr y byddwn ni yng Ngheredigion yn gwylio canlyniadau'r cyhoeddiad yn agos. Mae'n rhaid i ni sicrhau bod y casgliadau sy'n cael eu gweithredu gan Lywodraeth Cymru yn digwydd er lles ein sefydliadau a'n pobol ifanc.

Mae'n siŵr y cofiwch chi o'r mis diwethaf fy mod wedi pwyso ar y Llywodraeth i ail-sefydlu gwasanaeth bws uniongyrchol o Aberystwyth i Gaerdydd. Ers iddo ddod i ben ychydig o fisoedd yn ôl, mae diffyg gwasanaeth uniongyrchol wedi achosi nifer o broblemau i nifer o etholwyr trwy'r sir.

Ar ôl codi'r mater sawl gwaith gyda'r Ysgrifennydd Cabinet sydd â chyfrifoldeb dros y gwasanaeth, ac ymbil arno i gydweithio gyda'r Cyngor lleol, roeddwn yn falch iawn i dderbyn ymateb ganddo yn datgan bod

Elin yn y Senedd gydag enillydd medal Arian yn y gemau Paraolympaidd Jodie Grinham a'r Cyng. Dai Mason.

disgwyl i'r bws bod yn ôl erbyn diwedd yr Hydref.

Y mis hwn yn y Cynulliad, cymerais ran mewn seremoni croesawu athletwyr y gêmiau Olympaidd a Pharaolympaidd yn ôl i Gymru ar ôl eu llwyddiannau ym Mrasil. Cwrddais i â'r Cynghorydd Dai Mason â merch o'r enw Jodie Grinham sydd yn wreiddiol o Geredigion, a lwyddodd i ennill medal Arian mewn saethyddiaeth.

Croesawais hefyd aelodau o'r WI yng Ngheredigion, ac fe wnaethon nhw gymryd rhan mewn gwisgo'n binc gyda fi er mwyn hybu ymchwil i gancr y fron. Mae hi wastad yn braf i groesawu pobl o'r ardal, ac edrychaf ymlaen at groesawu rhagor o grwpiau yn y dyfodol.

Cofiwch gysylltu ar unrhyw adeg er mwyn trefnu cyfarfod, neu mae croeso i chi gysylltu â'r swyddfa er mwyn trefnu apwyntiad cymhorthfa.

**ANIFEILIAID
TEW**

eu hangen i'w lladd
mewn lladd-dy lleol

Cysylltwch â
**TEGWYN
LEWIS**
01970 880627

**GWASANAETH
GARDDIO
ROBERT
GRIFFITHS**

Am bob math o waith
garddio ffoniwch
(01970) 820924

**SIOP A
SWYDDFA BOST
PENRHYN-COCH**

Perchennog: Lawrence Kelly
AR AGOR
Llun - Sadwrn
7 y bore - 9 yr hwyr
Sul
7 y bore - 7 yr hwyr

Papurau dyddiol a'r Sul,
llyfrgell fideo, cardiau
cyfarch
siop drwyddiedig

01970 828312

Am
**GOFEBAU ARBENNIG
BEDDARGRAFFIADAU
ADNEWYDDU O SAFON
ARWYDDION AR DAI A
BUSNESAU**

Gofynnwch am bamffled
rhad ac am ddim

James Memorials
Vicarage Crossing,
Llandre, Bow Street
Ffôn: (01970) 820 111

Dilynwch y
Tincer ar Trydar
@TincerY

inc

Amrywiaeth eang o lyfrau, cardiau, cerddoriaeth ac anrhegion Cymraeg.

CROESAWIR ARCHEBION GAN UNIGOLION AC YSGOLION

13 Stryd y Bont, Aberystwyth
01970 626 200

eich gwefan leol
www.trefeurig.org
your local website

newyddion etc. i / news etc. to:
golygydd@trefeurig.org

William Howells,
Rhyd-y-gof, Penrhyn-coch,
Aberystwyth SY23 3EQ

owain bebb
a'i gwmni

CYFRIFWYR SIARTREDIG
CHARTERED ACCOUNTANTS

Aberystwyth 01970 607920

3 Tŷ Harbwr, Y Lanfa,
Aberystwyth SY23 1AS

Caernarfon 01286 677 624

Pwllheli 01758 612646

post@owainbebb.cymru

owainbebb.cymru

y tincer

Dilynwch y Tincer ar Trydar
@TincerY

Cyngor Cymuned Tirymynach

Cyfarfu'r Cyngor ar nos Iau 29 Medi yn Neuadd Rhydpennau o dan lywyddiaeth y Gynghorwraig Siân Jones. Da oedd cael ar ddeall bod gwelliant rhyfeddol wedi digwydd gyda phroblem parcio i ymwelwyr a chleifion yn Ysbyty Bron-glais, ac yn ôl un ffynhonnell roedd y maes yn hanner gwag yr wythnos hon, a diolchwyd i'r Cynghorydd Paul Hinge am ei waith yn dirprwyo ar ein rhan dros y bedair blynedd ddiwethaf. Bu rhai hefyd o gyfeiriadau eraill yn cwyno, ond hir iawn y bu'r Ysbyty yn gweithredu. Parhaed y llwyddiant er lles pawb.

Gofynnwyd i'r Cynghorydd Owain Morgan edrych ar lidiart Maes Chwarae Tregerddan gyda'r posibilrwydd o weldio y cetyn isaf. Mae'r cae yn dal i forio dŵr mewn rhai mannau, ond hir iawn y mae'r perchnogion yn cyfeirio at y sefyllfa. Mae ffens o gwmpas Maes Chwarae Bryncastell wedi ei fendio a da gweld fod y cerbyd wrth y fynedfa wedi ei symud o'r diwedd. Mae Mr Iestyn Hughes wedi ei gyfethol yn gynghorydd a bydd yn bresennol yn y cyfarfod nesaf.

Dangoswyd cynllun wedi ei chwyddo o'r orsaf a maes parcio arfaethedig ar fynedfa pen isaf y pentref. Eglurodd y Cynghorydd Hinge sut y byddai'r cynllun yn cael ei ariannu, sef drwy adran y Ffordd Fawr (Trunk Road), yr orsaf ei hun yn derbyn grant o Ewrop (gobeithio erbyn hyn!) a Network Rail, arian o'r Cynulliad. Wedi cwblhau y gwaith technegol a'r caniatâd cynllunio, fe all y cyfan fod yn barod mewn 3 blynedd (gobeithio!).

Wedi cyfarfod o PACT mae'n amlwg

fod yr Heddlu wedi gweithredu ar fyrder i roddi rhybuddion ar gerbydau sydd wedi eu gadael, neu yn parcio mewn llefydd anghyfleus i'r trigolion, oherwydd symudwyd cerbydau o wahanol fannau yn Nhregerddan, ac wrth Gapel Noddfa, ac fel y cyfeiriwyd uchod o fynedfa Cae Chwarae Bryncastell. Bydd peiriannwyr yn edrych eto ar y broblem dŵr ym Mlaen-ddôl.

Nid oedd wrthwynebiad i'r tri chais cynllunio a ddaeth i law. 1. Estyniad llawr cyntaf yn Cwm Glas, Blaen-ddôl, 2. Rhoi to newydd ar 5 Maes Afallen, 3. Estyniad deulawr yn Llys Maelgwyn. Dywedwyd bod tipyn o wrthwynebiad ym mysg trigolion gwaelod Bow Street am y datblygiad tu ôl i Bryn Teifi, am yr annibendod, a'r mynediad i'r ffordd fawr, hefyd sefyllfa Bryn Teifi ei hun. Dywedir fod y gwaith wedi cychwyn cyn i'r caniatâd cynllunio dod trwyddo. Mor bell ag y medrwn gofio, gwrthwynebu'r cynllun wnaeth Cyngor Tirymynach rai blynyddoedd yn ôl, ac yn sicr ni ddaeth y cynlluniau presennol i law'r Cyngor Cymuned.

Telir £15 i Technoleg Taliesin am gadw ein Gwefan, ac ar eu cynnig, penderfynwyd talu yr un swm iddynt am roi adroddiadau'r Cyngor ar y We.

Byddwn yn edrych i mewn i'r oblygiadau o osod Coeden Nadolig i fynw rhwng Llandre a Bow Street. Derbyniwyd cwynion am ordyfiant cloddiau, yr arwydd 30mph wedi mynd o'r golwg yn y Lôn Groes, sietyn rhif 5 Tregerddan yn cau y llwybr. Dyddiad y cyfarfod nesaf fydd 27 Hydref yn Neuadd Rhydpennau.

Cyngor Cymuned Melindwr

(ardal Capel Bangor, Goginan, Cwmrheidol, Pant-y-Crug a Pisgah)

Yn eisiau **Clerc a Swyddog Gyllid**, sydd yn meddu ar sgiliau gweinyddol da a'r gallu i fod yn drefnus, profiad o ddelio gyda materion ariannol a sgiliau cyfriadurol.

Cynigir cyflog oddeutu £12 yr awr – gyda lwfans ychwanegol gogyfer defnyddio eich cartref fel swyddfa. Mae'r Cyngor yn cwrdd yn fisol a bydd yr oriau a gonaethwyd oddeutu 10 awr y mis.

Am ragor o wybodaeth gan gynnwys swydd ddisgrifiad cysylltwch â Jean Watson (Cadeirydd) trwy'r ebost jeanwatsoncc@hotmail.com. I wneud cais anfonwch CV i'r ebost uchod erbyn **4ydd o Dachwedd**.

18

Ysgol Penrhyn-coch

Ethol cyngorau yb

Wrth i ni gychwyn tymor newydd rhaid oedd ethol cyngorau newydd i'r Ysgol a dyma fel pledleisiodd disgyblion yr Ysgol:

Cyngor Ysgol: Seren Bedder, Carys James, Evie Keyworth, Zara Yousaf, Catryn Richards, Ffion Curley, Imogen Usher, Lois a Betsan Cleary, Cayden Holmes, Gwen Gibson, Liwsi Curley, Freya Watkins a Catrin Davies

Plant gwyrdd: Carys James, Zara Yousaf, Molly Ralphs, Seren Bedder, Zak Rhodes, Ceri Jenkins, Katelyn Jones a Betsan Cleary.

Llysgenhaddon Efydd - Carys James a Luke Bowen.

Dewiniaid Digidol - Seren Bedder, Carys James, Ffion Curley, Connor Robinson.

Llongyfarchiadau i chi i gyd a mwynhewch yr holl drefnu, sgwrsio a chyd-weithio.

Sesiynau beicio

Mae disgyblion blwyddyn 6 wedi ymrwymo eu hunain i sesiynau beicio yn wythnosol gyda Becky o'r cynllun 'Beicio Cymru' - braf gweld pob un yn gwisgo dillad addas ac yn canolbwyntio o ddifri ar ddatblygu eu sgiliau

Clwb yr Urdd

Braf gweld nifer o ddisgyblion yn mwynhau gyda'i gilydd yn ein sesiynau ar nos Fercher - cafodd nifer 'full house' wrth chwarae bingo ac mae sgiliau syrccas plant y cyfnod sylfaen yn reit dda!

Taith dractorau

Eleni eto cynhaliwyd y daith tractorau ar iard yr Ysgol ar Fedi 18fed roedd hi'n olygfa bendigedig! Cafwyd roliau bacwn, coffi a chacenau hyfryd cyn gwyllo'r 38 o dractorau yn cychwyn eu taith ar hyd lonydd yr ardal. Diolch i Lynwen Jenkins am drefnu'r digwyddiad ac i'r sawl a fuodd yn ei helpu-codwyd £1254.14

Ar fore Dydd Sadwrn y 24ain o Fedi daeth criw o rieni ynghyd i dacluso o gwmpas maes yr Ysgol. Hoffwn ddiolch iddyn nhw am eu cymorth bob amser.

Ymweliad Ysgol Fictorianaid

Ar Ddydd Gwener 23ain o Fedi aeth disgyblion blwyddyn 3-6 yn ôl mewn amser i'r Ysgol Oes Fictoria yn Nhregaron - roedd pawb yn bictiwr hyd yn oed yr athrawon! Braf oedd clywed fod pawb wedi chwarae rôl wrth ystyried rheolau ac arferion ers llawer dydd.

Ymweliad Ysgol Fictorianaid

Cam 4 ysgolion iach

Taith dractorau

Clwb yr Urdd - sgliliau syrccas

Bore Coffi MacMillan

Ar fore dydd Gwener yr 28ain trefnwyd bore coffi MacMillan gan ein cyngor Ysgol o dan arweiniad Miss Cory. Braf oedd croesawu cymaint o ffrindiau'r gymuned a rhieni atom am banded a chacen.Codwyd swm arbennig o £242 i achos arbennig iawn. Diolch i'r rhieni am gyfrannu cacenau.

Yn ystod yr un bore cafodd disgyblion CA2 y cyfle i ddatblygu eu sgiliau camera mewn gweithdy ffilm cyffrous.

**Clwb Cymdeithasol
Pêl-droed
Penrhyn-coch**

**CINIO DYDD SUL
PRYDAU BAR
PARTÏON
BWYDLEN BWYTY
ADLONANT**

**AR AGOR O 5:30 P.M.
NOSWEITHIAU LAU A GWENER
AM BRYDIAU TEULUOL**

Ysgol Craig yr Wylfa

“Tidy Up Day” – Diolch!

Cynhaliwyd dau ddiwrnod o lanhau i fyny, “Tidy Up Day”, gan y Gymdeithas Rieni. Bu’r rhieni a phlant a wnaeth wirfoddoli yn gweithio’n galed tu hwnt i dacluso’r ardaloedd allanol ac yn plannu bylbiau blodau. Diolch yn fawr i chi i gyd – mae’r tu allan nawr yn edrych yn hyfryd iawn!

Bore Goffi MacMillan

Cynhalwyd bore coffi MacMillan lwyddiannus iawn eleni eto! Codwyd £140 tuag at yr elusen! Llongyfarchiadau i Phoebe ac Emmi am ennill y gystadleuaeth “Bake off”, ac i Lisa ac Oban am ddod yn ail, ac i Glyn a ddaeth yn drydydd. Roedd y cacennau i gyd yn werth ei gweld – da iawn a diolch i’r plant, rhieni a staff a fu’n coginio, fynychodd y digwyddiad a chyfrannodd tuag at wneud y bore yn un llwyddiannus.

Cyfnod Sylfaen yn y pyllau creigiog

Cafodd y Cyfnod Sylfaen gyfle i fynd i chwilota yn y pyllau creigiog, ac roeddent wrth eu boddau! Bu’r plant yn chwilio am wahanol greaduriaid bach y môr a chreu patrymau a collage ar y traeth.

Nôl i’r Oes Fictoria!

Dal bws i Dregaron wnaeth dosbarth Cyfnod Allweddol 2 ar ddechrau mis Hydref, i ymweld a theithio nôl mewn amser i ysgol o Oes Fictoria. Roedd pennaeth llym yn yr ysgol a dysgont i gyd sut oedd bywyd plentyn yn yr oes yma. Cafodd pawb hwyl yn gwisgo i fyny, a gweld arteffactau diddorol o’r oes a chael cyfle hefyd i ysgrifennu gyda cwil ag inc.

Bore McMillan

1 a 2 - Helpu i lanhau’r ardal allanol

Glyn a ddaeth yn drydydd yn y “Bake off”

Cyfnod Sylfaen yn chwilota yn y pyllau creigiog

Yn yr ysgol adeg Oes Fictoria

Phoebe ac Emmi, enillwyr y “Bake off”

Lisa ag Oban a ddaeth yn ail yn y “Bake off”

Taith gerdded y mis

Maesnant i Lyn Llygad Rheidol

Man dechrau: Ochr y ffordd ger Maesnant.
(Pen uchaf Llyn Nant-y-moch)
Map: OS Explorer 213. GR 879775.
Pellter: 4.5 milltir. Ychydig yn anodd dan draed wrth ochr y nentydd, ond nid yw yn serth.

Dilynwch nant Maesnant nes cyrraedd y feidr a fydd yn eich arwain fyny at Lyn Llygad Rheidol. Croeswch Nant y Llyn a dilyn y llwybr lawr i gwrdd a feidr a fydd yn eich arwain ‘nôl i Maesnant.

Cyfarfod Cyhoeddus

Neuadd Rhydpennau, Bow Street
Tachwedd 10 2016 am 7.30

BREXIT A DYFODOL CYMRU

Beth sy'n digwydd nesaf?
Beth fydd perthynas Prydain ag Ewrop i'r dyfodol?
Sut mae gwarchod buddiannau Cymru?

Dewch i wrando a thrafod y cwestiynau hyn ac eraill yng nghwmni

**JONATHAN EDWARDS AS
SIMON THOMAS AC**

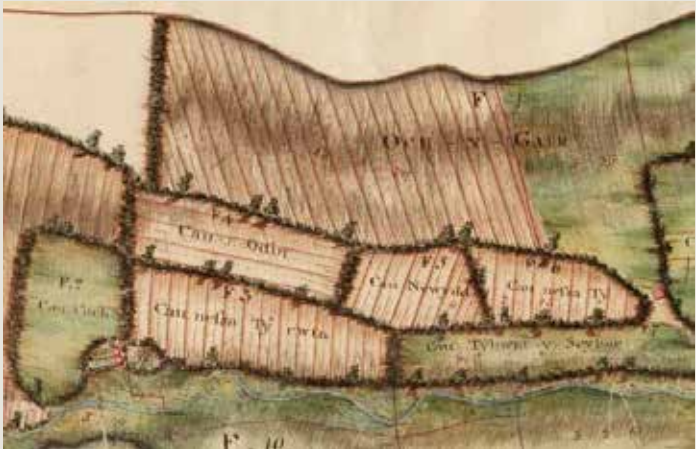
Cadeirydd - ELIN JONES AC Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

Cyfarfod dwyieithog fydd hwn a bydd cyfieithu ar y pryd

Trefnir gan Blaid Cymru Cangen Rhydpennau

Colofn Enwau Lleoedd

Ar fap Lewis Morris ‘A Plan of the Manor of Perveth’ a luniwyd yn 1747, cofnodir yr enw *Ty Cwta* ar lan ogleddol afon Seilo uwchlaw Penrhyn-coch, ond oherwydd graddfa'r map hwnnw nid yw'n hawdd ei leoli'n fanwl. Serch hynny, ceir gwell syniad o'i leoliad gyda chymorth un o fapiau llawysgrif ystad Gogerddan sy'n nodi cae ar dir Glanrafon o'r enw *Cau nessa Tý cwta*:

Darn o ‘A survey of Cwmbw[a] and Daran Vawr farms and such farms as adjoin thereto in the townships of Treveirig and Canol in the parish of Llanbadarn’ gan Richard Davis, 1788, trwy ganiatâd Llyfrgell Genedlaethol Cymru. Y map cyflawn i'w weld yn: <https://syllwr.llyfrgell.cymru/1445601#?c=0&m=0&s=0&cv=0>

Heb y mapiau hyn, mae'n debyg y byddai pob cof am yr enw a'i leoliad wedi diflannu gan fod cyfeiriadau ysgrifenedig eraill ato'n brin ac nad oes olion amlwg yn weddill yn y tirlun.

Benthyciad yw cwta o'r Saesneg Canol *kut, kutte*, yn golygu 'byr, wedi ei docio'n fyr'. Yng nghyd-destun tyddyn, mae'n debyg y byddai'n dynodi un llai na'r cyffredin o ran maint.

Ceir enghreifftiau o'r enw *Tycwta* ar hyd a lled Cymru: un heb fod ymhell yng Nghwmystwyth, Ceredigion; ac eraill yn Waun-fawr, sir Gaernarfon, ym mhlwyf Llanwrthwl, Brycheiniog, ac ym mhlwyf Mynachlog-ddu, sir Benfro.

Gwelir yr elfen *cwta* hefyd mewn enwau lleoedd megis *Lôn Cae Cwta*, Llangefni, Môn; *Wern Gwta*, Llanbeblig, sir Gaernarfon; a *Phlascwta*, Clocaenog, sir Ddinbych.

Cota, ffurf fenywaidd ar yr un ansoddair a geir yn yr enwau *Llestgota* i'r gogledd o gronfa Nant-y-moch, Ceredigion, *Waun Gota*, ar dir Glandunant, Cil-y-cwm, sir Gaerfyrddin, a *Rhiwgota* ym mhlwyf Clydai, sir Benfro.

Angharad Fychan
Paratowyd gyda chefnogaeth Cymdeithas Enwau Lleoedd Cymru. www.cymdeithasenwaulleoeddcymru.org

Ysgol Rhydypennau

Codi Arian

Ar ôl i Elin Gore glywed am salwch ei thad aeth ati gyda'i mam, Nia, i drefnu Bore Coffi er mwyn codi arian ar gyfer elusen 'Macmillan'. Ar y 1af o Hydref yn Neuadd Rhydypennau daeth toreth o bobl ynghyd i rannu sgwrs ac i fwynhau paned a chacennau blasus. Yn ystod y bore, codwyd y swm anrhydeddus o £1,768.28! Mae Tad Elin, Dusty Gore bellach yn ymateb yn dda i'w driniaeth ac yn cryfhau'n ddyddiol erbyn hyn. Gwellhad buan iddo a llongyfarchiadau mawr i Elin am ei gwaith campus.

Cymorth Cyntaf

Ar yr 28ain o Fedi daeth PC Goffin i'r ysgol i gynnal sesiynau Cymorth Cyntaf gyda blwyddyn 5 a 6. Yn ystod y sesiynau cyflwynodd wybodaeth angenrheidiol i'r plant ar sut i achub bywydau pobl mewn argyfwng a chafodd bawb gyfle i ymarfer nifer o dechnegau pwysig.

Prosiect Beiciau Ceredigion

Yn unol â Phrosiect Beicio Ceredigion mae'r ysgol wedi sefydlu clwb beicio; mae'r ysgol yn darparu sesiynau wythnosol er mwyn datblygu sgiliau cydbwysedd a hybu ffitrwydd a diogelwch.

Mynd am dro

Fel rhan o waith Daearyddiaeth y tymor, cerddodd plant blwyddyn 1 draw i barc Llandre er mwyn cwblhau gwaith maes ar 'Ein Cymuned'. Yn ystod yr ymweliad, cafodd y plant gyfle i wella eu sgiliau mapio tra'n mwynhau tywydd annisgwyl haf bach Mihangel.

Cyfarfod

Cynhaliwyd cyfarfod yn ddiweddar yn y dosbarth derbyn er mwyn rhoi cyfle i rieni i ymweld â'r dosbarth ac i drafod syniadau a gweithgareddau ar Lythrennedd.

Clwb Cant

Dyma ganlyniad fis Hydref
1af - £25 Huw Davies, Llety Ifan Hen.
2il - £15 Anwen Curran, Bow-Street.
3ydd-£10 Heulwen Morgan, Dolau.

Cynllun Beicio

Elin Gore-Bore Coffi Macmillan

Cymorth Cyntaf gyda PC Goffin

Cyfarfod Llythrennedd

Blwyddyn 1 yn y Parc

Ysgol Pen-llwyn

Staff newydd

Bu mis Medi yn fis prysur yn Ysgol Pen-llwyn. Cawsom groesawu dau aelod staff newydd, sef Miss Lauren Parry i ddosbarth 2 a Mr Bryn Shepherd i ddosbarth 3. Hyderwn fod y ddau wedi hen setlo gyda ni bellach a dymunwn iddynt bob llwyddiant.

Plant y Chwyldro

Fel rhan o'u thema, aeth plant dosbarth 2 a 3 ar ymweliad i hen ysgoldy yn Nhregaron yn ddiweddar. Gwisgodd y plant ddillad a nodweddi Oes Fictoria a braf oedd gweld pawb wedi gwneud ymdrech arbennig, fel y gwelir o'r lluniau. Cawsant dipyn o agoriad llygad o weld sut oedd plant o Oes Fictoria yn cael eu dysgu a gwelsant nifer o arteffactau diddorol.

Diwrnod Parti

Bu Dosbarth 1 yn cynnal Diwrnod Parti fel rhan o'u gwaith ar ben blwyddi. Unwaith eto gwnaeth y plant ymdrech i wisgo hetiau a gwisgoedd parti. Buont yn llunio cardiau pen blwydd ar y cyfrifiadur, yn sylwi sut

mae canhwylau yn llosgi, yn paratoi brechdanau gan orffen y prynhawn gyda parti pen blwydd Llipryn Llwyd. Roedd Melanie o Siop y Pentre wedi addurno cacen ben blwydd hyfryd i'r plant ei blasu a chawsom lawer o hwyl yn cymryd ein tro i agor y parsel i gerddoriaeth.

Pêl-droed

Aeth nifer o fechgyn Dosbarth 3 i'r Ganolfan Hamdden fore Mercher y 28ain i gystadlueaeth 5 bob ochr yr Urdd i chwarae pêl-droed. Y canlyniad oedd ennill 2, colli 2 a chyfartal mewn un gêm. Da iawn fechgyn!

Gwasanaeth Diolchgarwch

Brynhawn Llun y 3ydd o

Hydref, daeth nifer dda at ei gilydd i Eglwys Dewi Sant yn y pentref i wasanaeth Diolchgarwch. Bu'r tri dosbarth yn mynegi eu

diolch mewn ffordd wahanol, ymunodd y gynulleidfa yn y gân olaf ac anerchwyd y plant gan y ficer, y Parchg Heather Evans.

SIOP

**SGIDIAU
GWDIHW**

Shan Jones

8 Ffordd Portland,
Aberystwyth
SY23 2NL

01970 617092

GWASANAETH

GOFAL TRAE

Ceiropodydd /podiatrydd
graddedig
ac wedi cofrestru efo'r

H.C.P.C., S.R.Ch., M.Ch.S., B.S.C.Pod,
Dip.Pod.Med.

Tasg y Tincer

Diolch yn fawr i'r tri aeth ati i liwio llun castell Owain Glyndŵr y mis diwetha: Cennydd Davies, Llanilar; Ffion Wynne Jones, Dolgellau; Lewis Ashton, Llanilar. Roedd eich gwaith yn grêt! Dy enw di, Ffion, ddaeth o'r het yn gyntaf. Llongyfarchiadau mawr!

Ydech chi'n hoffi'r adeg hon o'r flwyddyn? Ar ddiwrnod braf o hydref, does dim yn well na mynd am dro a hel y dail lliwgar, crenshlyd, neu eu cicio i bob man a chreu cawod o ddail coch, melyn, gwyrdd a brown. Byddwn ni'n dathlu dau ddigwyddiad yn fuan iawn, sef nos Galan Gaeaf a noson Guto Ffowc. Ydech chi'n bwriadu creu gwisg arbennig ar gyfer nos Galan Gaeaf? A fydd yna ambell wrach, sgerbwd neu ddewin yn crwydro strydoedd ardal y *Tincer* ar y noson honno? Peidiwch â rhoi braw i bobl yr ardal, da chi – cael hwyl sy'n bwysig, a chymryd rhan. A oes gennych chi hoff wrach neu ddewin o fyd llyfrau neu ffilmiau? Fy hoff wrach i yw Rwdlan, er ei bod yn ddrygionus ac yn chwarae triciau ar bobl Gwlad y Rwla. Disgybl yn Ysgol Pant-y-pwca yw Anni'r Wrach, cymeriad mewn cyfres newydd gan Garreg Gwalch. Does neb yn yr ysgol, heblaw'r brifathrawes, yn gwybod mai gwrach yw hi, ac mae hyn yn achosi pob math o helynt! Rwy hefyd yn hoff o Rolanda Hooch – hi yw'r wrach glyfar sy'n rhoi gwersi hedfan i Harry Potter a'i ffrindiau yn Ysgol Hogwarts.

Y mis hwn, rhowch gynnig ar liwio llun y wrach fach yng nghwmni'r ystlumod. Beth, tybed, sy'n berwi yn y crochan? Mwynhewch y tân gwyllt, pan ddaw! Anfonwch eich gwaith i'r cyfeiriad arferol: Tasg y Tincer, 3 Brynmeillion, Bow Street, Ceredigion SY24 5BP erbyn Tachwedd 1af. Ta ta tan toc!

Ffion

Ariennir yn Rhannol gan
Lywodraeth Cymru

Enw

Cyfeiriad

Ysgol

Rhif ffôn

Oed

JONATHAN LEWIS
Saer Coed / Adeiladydd
01970 880 652
07773 442 260
BRONLLYS, CAPEL BANGOR
ABERYSTWYTH

ISSN 0963-925X

9 770963 925009 >

Rhif 392 | HYDREF 2016